

Kaip protas, taip ir patyrimas neleidžia mums tikėti, kad tautos dora bujotų ten, kur tikybiniai principai atmetami.

Gen. Washington.
"Tėvynė",
300 W. 30th St.

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

KAINA 2 CENTAI
PRICE CENTS

CHICAGO, ILL. KETVERGAS, LIEPOS (JULY) 26 D. 1917 M.
Entered as Second Class Matter March 31, 1916, at Chicago, Illinois under the Act of March 3, 1879.

METAI-VOL. II. No. 175

RUSAI VIS DAR BĖGA IŠ GALICIJOS

Paneša jie dideliausius nuostolius

RUSŲ MOTERIS KARIAUJA

Leninas busias nugalabintas

PETROGRADAS, liepos 26. — Vyriausias rusų armijų vadas, gen. Brusilov, paklaustas, ką jis manas apie rusų nelaimę Galicijoje atsakė:

"Galų-gale Vokietija bus įveikta. Jei tas neįvyktų, neverta man gyventi."

PETROGRADAS, liepos 26. — Mieste Stanislaus ištikimieji vyriausybei rusų kareiviai durtuvais gynėsi nuo besibriaujančių vokiečių. Gi i bėgančius rusų kareivius civiliai gyventojai mėtė rankines granatas.

LENIN SUGAUTAS SUOMIJOJE.

Petrogradas, liepos 26. — Vokiečių agentas anarchistas Lenin pabėgo iš čionai, kuomet vyriausybės įsakymu imta areštuoti jo šalininkai. Bet rusai sugavo Leniną m. Ozerki, Suomijoje. Pargabentas Petrogradan.

RUSAI MUŠA TEUTONUS RUMUNIJOJE.

Petrogradas, liepos 26. — Rusai su rumunais stoji už puoliman prieš teutonus Rumunijos fronte. Pačnė du sodžiū, kelią šuntus nelaisvių ir 19 armotų.

RUSAI ATSIMETA IŠ GALICIJOS.

Londonas, liepos 26. — Nežiūrint diktatoriaus Kerenskio grąsinimų, kad jis panaudos aštirusias priemones kariuomenės maisto numalšinimui Galicijos fronte, rusų atsimetimas iš Galicijos posenovei tęsiasi. Per niek eina pernai pavasario gen. Brusilovo nuveikimai.

Rusų pulkai bėga didžiausioje betvarkėje visu frontu pradėjus Karpatais ir baigus Tarnopoliu. Palieka jie vokiečiams savo ginklus, amuniciją ir visokią karės medžiagą. Kaikuriuose vietose nėskaitylingi rusų buriai pasipriešina besibriaujančioms vokiečiams. Bet tas turi menką reikšmę.

Bėgančių rusų nuostoliai tiesiog pasibaisėtini, kaip užmuštais, taip sužeistais ir nelaisvėn paimtais. Tiesiog neapskaitomi nuostoliai karės medžiagoje. Bet tie nuostoliai nuolat didės, jei ne-

įvyks reikalingas susipratimas.

Iš Berlyno pranešama, kad rusų armijos jau kuone visai išvytos iš Galicijos. Austrai-vokiečiai išsimaigė juo vysis ir toliaus. Austrų-vokiečių tikslas — visai sunaikinti rusų galicijinę armiją. Jei nepasiseks jos atkirsti nuo vyriausiojo armijų kamieno, tai mėgins ją sugauti ir spąstus. Mėgins ją užvyti į tokias apylinkes ir vietas, kur nėra komunikacijos ir kur bus sunku rusams gelbėtis. Tuomet jie bus priversti pasiduoti.

Karės fronte Galicijoje veikia diktatorius Kerenskis. Jo įgaliojimų gen. Brusilovas išleido visiems armijų vadams įsakymą be pasigailėjimo šaudyti neklausančius įsakymų kareivius ir visus dezertorius.

Be šito norima kariuomenę sugrąžinti mirties bausmė, kuri buvo panaikinta prašvitus laisvei. Norima sugrąžinti senobinę discipliną.

Petrograde be paliovos gaudomi ir kemsami ir kalėjimus socialistai bolševikai ir vokiečių agentai.

Petrograde turima viltis, kad veikia pasiseks sukilusias rusų armijas sutvarkyti. Kerenskis išsiųsoes darbuojasi. Jisai tvirtina, kad sukilusių armijų vieton kuoveikiausiai bus pasiūsta atsarga. Gi sukilusių kareivių kurstytojai neišsisuks nuo prigulinių jiems bausmės.

Tečiau stovis Rusijoje pasibaisėtinas. Gali kilti kontrrevoliucija. Pasigirste nuomonių rusų tarpe, kad Kerenskis nesugebės nei armijų sutvarkyti, nei praveisti visoj Rusijoje tvarkos. Reikalaujama, kad kariuomenės priešakyj būtų išnaujo pastatytas kareivių idolas, did. kunig. Nikolai Nikolajevič Romanov. Bet didžiauma veikėjų priešinasi.

GEN. PERSHING PRANCUZŲ FRONTE.

Paryžius, liepos 26. — Suv. Valstijų gen. Pershing, draugaujant generolui Joffre, aplankė prancūzų karės frontą.

RUSŲ MOTERIS PIRMU KARTU MUŠYJ.

Petrogradas, liepos 26. — Lietuvoje, Minsko fronte, veikia rusų moterių pulkas, pasivadinęs "mirties pulku." Aną dieną moterių pulkas pirmu kartu stoji mušin prieš vokiečius. Jos laimėjo kaikurias vokiečių pozicijas, bet panešė labai didelius nuostolius.

Dar nėra žinoma, kaip tie nuostoliai yra dideli.

KAIZERIS MATĖ RUSŲ BĖGIMĄ.

Berlynas, liepos 26. — Čionai oficialiai pranešta, kad vokiečiai atsiėmė Tarnopolį Galicijoje ir artinasi prie miesto Bučač.

Galicijos frontą aplankė ir kaizeris. Jis matė rusų pulkų bėgimą. Jis tenai turėjo konferenciją su Austrijos imperatorium Karoliu.

Kaizeris davė augštus ordenus Bavarijos princui Leopoldui ir kitiems vokiečių vadams, kurie pastymėjo besivydami sukilusius rusų pulkus. Yra kuo girties vokiečiams, kuomet be jokių sunkenybių jiems galima atsiimti rusų apleidžiamas vietas.

LENIN BUSIAS NUGALABINTAS.

New York, liepos 26. — Vietos Rusijos biuras gavo iš Petrogrado žinią, kad rusų vyriausybė suėmusi Leniną ir jo sėbrus. Anot pranešimo, jei karės teisme bus prirodyta, kad Lenin yra vokiečių agentas, tai jis busias pasmerktas miriop ir nugalabintas. Kitaip jis karės metu busias laikomas kalėjime.

ŽUVO NET 6 VOKIEČIŲ LAIVĖS.

Halifax, liepos 26. — Čia atkeliavusieji anglų jurininkai pasakoja, kad Suv. Valstijų transportus su kariuomene buvę užpuolusios net 7 vokiečių nardančios laivės. Amerikonai 6 tų laivių nuskandinę, o tik vieną pabėgusi.

Jurininkai sakosi, jie matė tą mušį jurėse.

KAIZERIS NIEKO NEDARO IŠ AMERIKOS.

Berne, Šveicarija, liepos 26. — Anot Bavarijos laikraščių pranešimo, Vokietijos kaizeris Berlyne andai buvo surengęs parlamento narių priėmimą.

Kaizeris kalbėdamas su socialistu Scheidemann tiesiog pašiepė Amerikos įsimaišymą karėn. Pažymėjo, jogei Suv. Valstijos nieko nesvers karės pabaigime ir taikos derybose.

Lima, Peru, liepos 26. — Atsistatydino Peru respublikos kabinetas.

APIPLĖSTA VISA SERBIJA.

Serbų vyriausybė nusiskundžia Suv. Valstijoms.

Washington, liepos 25. — Serbijos vyriausybė Suv. Valstijų vyriausybei prisiuntė formale notą apie Serbijos išnaikinimą. Kaltinami vokiečiai, austrai ir bulgarai už Serbijos liudną likimą.

Kuomet paminėti priešininkai užgrobė Serbiją, tai nuo šitos pasiturinčių gyventojų išlupo 20 milijonų dolerių neva paskolom's ir Raudonojo Kryžiaus draugijos sušėlpimui. Kas gyventojų atsisakė mokėti kontribucijas, tų nejudamos savastis atimta, parduota licitacijos keliu. Visa tai įgijo priešininkų šalių gyventojai.

Serbijoje senuaikinta visokia šalies prekyba. Dabar prekybą veda austrai su bulgarais.

Serbų apleisti namai ir ukiai konfiskuota. Belgrade apiplėsta kataliaus rumai. Nishe nieko nebėliko iš tautiškojo ir universiteto kniungynų. Visos namagos, brangiosios daiktai užgrobtai ir išgabenta arba į Vokietiją arba į Bulgariją.

Serbijos gyventojai apkrauti augštomis mokestimis. Gi serbų pinigų vertė perpus sumažinta.

Taip nusiskundžia Serbijos vyriausybė Dėdei Samui ir atkreipia domą, kad tai visa nebutų pamiršta prisiminti pokariniam taikos kongrese.

PRIVERSTINAS DARBAS MARYLANDE.

Baltimore, Md., liepos 26. — Marylando valstijos legislatura pravedė įstatymą, sulyg kurio karės metu tos valstijos gyventojai turi užsiimti kokio nors darbu.

Gubernatorius Harrington išleido atsiilepimą, sulyg kurio pradedant rugpjūčio 20 d. visi asmenys nuo 18 ligi 50 m. amžiaus, jei jų katrie nebus paimti kariuomenėn ir neturį tinkamo ir naudingo užsiėmimo, turės atlikinėti skiriamus jiems priverstinius darbus.

Todel to amžiaus asmenys bus suregistruoti. Nuo priverstiniojo darbo paliausojami studentai, fabriky darbininkai, užsiimantieji prekyba ir tam panašiais užsiėmimais.

Tokiuo budu visi tie, kurie ligšiol veltui praleidžia laiką ir vaikiojasi iš kampų į kampus, turės dirbti.

Už neužsiregistravimą nuskirta 50 dol. pabauda arba kalėjimas.

Panama, liepos 26. — Equadoro respublikoj pakilo revoliucija prieš prezidentą Moren.

PINIGŲ PIGUMAS.

Geneva, liepos 26. — "Gazette de Lauzanne" rašo, jogei Suv. Valstijų dolerių kursas žymiai pradėjo mažėti. Dabar Švicarijoje už amerikonišką dolerį mokama 4 frankai ir 46 centimai. Pirm karės buvo mokama 5 frankai ir 12 centimų.

Už 100 rusiškų rublių, už kuriuos pirm karės buvo mokama 266 frankai, šian die tik 99 frankai.

Už vokiečių markes mokama tik pusė senobinės vertės.

Už Austrijos koronas 39 frankai ir 88 centimai už 100 koronų. Gi prieš karę už 100 koronų buvo mokama 105 frankai.

Danijoje amerikoniškų dolerių kursas sumažėjo 10 nuos.

VOKIETIJAI GRASIA BADAS.

Londonas, liepos 25. — Vokietijos vyriausybė tikėjosi ir tolesniai gauti sau pakaktinai maisto iš Amerikos per centroles šalis. Tečiau Suv. Valstijos maisto išvežimą į neutralės šalis apribavo ir Vokietijai grasia badas.

Vokietijos parlamento slaptam posėdyj atstovas Erzberger buvo išsireiškęs: "Nors Suv. Valstijų prisijungimas karėn turi mažą reikšmę militariniu žvilgsniu, tai tečiau daug svarbu yra tas, kad Suv. Valstijos uždraudė išgabenti maistą į neutralės šalis, kuriomis Vokietija visuomet pasitikojo."

Erzberger toliaus atkreipė domą į tai, kad del to uždraudimo Vokietija mažiau turės maisto, kurio žymiai dalį gaudavo iš neutralių šalių. Dabar todel nežinia kur bus galima gauti maisto išteklis, labai reikalingas kaip gyventojams, taip veikiančiai armijai.

IMS KARIUOMENĖN MAZESNIO UGIO.

Rymas, liepos 26. — Italijos vyriausybė nusprendė kariuomenėn imti ir mažesnio ugio vyrus, katrie paprastai sulyg įstatymų buvo paliausuojami nuo kareivavimo.

Mažo ugio vyrų tikimasi surinkti apie 100,000.

NUSKANDINTA ANGLIJOS NARDANČIOJI LAIVĖ.

Berlynas, liepos 26. — Vokiečių nardančioji laivė nuskandino Anglijos nardančią laivę C-34, anot oficialio pranešimo.

Londonas, liepos 26. — Praeitą savaitę vokiečių nardančios laivės nuskandino 25 Anglijos laivus, ty. daugiau, kaip kuomet nors pirmaiau.

Didelės S. V. karės išlaidos

VOKIEČIAI GANA STIPRUS--SAKO AMERIKONISKI OFICIERIAI

80 DARBININKŲ ŽUVO MAINOSE

17 MILIJARDŲ KARĖS REIKALAMS.

Washington, liepos 26. — Senatorius Smoot vakar senatui pranešė, kad Suv. Valstijų karės išlaidos fiskaliniais metais sieks 17 milijardų dolerių.

IMSIA KARIUOMENĖN SVETIMŽEMIUS.

Washington, liepos 26. — Už savaitės laiko kongresui bus induotas sumanymas imti kariuomenėn ir visus svetimžemius, išėjus japonus, italus ir kinus. Tik vargas tame, kad šitam šoviništkam sumanymui priešinasi valstybės departamentas.

80 DARBININKŲ ŽUVO MAINOSE.

Halifax, N. S., liepos 26. — New Waterford mainose No. 6 ištikus eksplozijai žuvo 80 darbininkų. Keliolika lavonų veikiai išimta.

EKSPLOZIJA S. V. NARDANČIOJE LAIVĖJE.

Washington, liepos 26. — Suv. Valstijų nardančioje laivėje A-7, stovinčioje Cavite uoste, Filipinų salose, ištiko eksplozija. 5 žmonės žuvo ir 7 sužeista.

IŠTEISINTA ANARCHISTO ŽMONA.

San Francisco, Cal., liepos 26. — Prisiekusių teisėjų suolas išteisino Mrs. Rena Mooney, kuri buvo kaltinama bendrai su savo vyru bombos pametime čionai parodavimo metu, kuomet žuvo keliolika žmonių.

Jos vyras pasmerktas miriop. Sakoma, jo byla busianti atnaujinta.

PRIVERSTINAS KAREIVIAVIMAS KANADOJE.

Ottawa, Ont., liepos 26. — Kanados parlamento žemesnysis butas po trečiojo ir paskutinio skaitymo didžiūma balsų priėmė priverstinio kareivavimo sumanymą. Sumanymas dabar induotas senatui. Tenai didžiūma narių yra vyriausybės šalininkai. Todel sumanymas bus praveistas.

NUSKANDINTA ANGLŲ SKRAIDUOLIS.

Londonas, liepos 26. — Vokiečiai nuskandino Anglijos skraiduolį "Otway." Su laivu žuvo 10 žmonių.

VOKIEČIAI DAR GANA GALINGI.

Washington, liepos 26. — Anadien čionai iš Europos sugrįžo 9 amerikoniški oficeriai, kurie draugavo siunčiamai Prancūzijon armijai. Jie išdavė raportą generaliui štabui. Jie pažymėjo, kad ką jie yra pamatę karės fronte, pirmiau apie tai neturėję nei mažiausio supratimo nei teoretinių žinių.

Be to jie pasakė, kad vokiečius nėra lengva įveikti, nes jie perdaug dar galingi. Tik tuomet bus galima juos įveikti, kuomet talkininkai gaus stiprią pagelbą iš Suv. Valstijų.

PRIEŠINASI INDUS-TRIALISTŲ DEPORTACIJAI.

Phoenix, Ariz., liepos 25. — Arizonos gubernatorius Campbell priešinasi masiniam industrialistų deportavimui iš šitos valstijos. Jis tvirtina, kad industrialistų tarpe esą ir gerų žmonių, kurie juk negali atsakyti už savo viršaičių prasižengimus.

Šitaip jis pasakė miestelių Bisbee ir Douglas piliečių deputacijai, kuri visų piliečių vardu reikalavo industrialistų (I. W. W.) deportacijos.

BERLYNĄ PAIMSIĄ IŠ ORO.

Washington, liepos 26. — Signalinio korpuso komendantas, gen. Squier, tvirtina, kad kuomet Suv. Valstijos pasigaminsiančios didelį skaitlių lakstytojų, tuomet busia galima Vokietijos sostinę Berlyną paimti iš oro.

Santiago, Chile, liepos 26. — Atsistatydino Chile ministrų kabinetas. Priežastis nežinoma.

MOBILIZUOJAMA MILICIJA.

Su vakar diena Illinois valstijoje pradėta mobilizuoti milicija, kuri federalėse stovyklose bus lavinama ir paskui siunčiama į Prancūziją. Norima sumobilizuoti 20,000 milicianų.

O R A S.

Liepos 26, 1917 m.

Chicago ir apylinkės. — Gražus oras, šilta šiandien ir, turbūt, rytoj.

"DRAUGAS"
Lietuvių Katalikų Dienraštis
Mūsų kasdienis išėjimas nedidelis
Prenumeratos kainos:
Chicagoje metams \$4.00
6 mėnesiams \$2.50
3 mėnesiams \$1.50
Kitose 3. V. miestuose metams \$4.00
6 mėnesiams \$2.50
3 mėnesiams \$1.50
Ketvergias laida \$2.00
Perkant atskirais numeriais visur
po 10.
Prenumerata mokama iš karto. Lai-
kas skaitosi nuo užrašymo dienos,
ne nuo Naujų Metų. Norint permai-
nyti adresą visada reikia prisiųsti ir
seną adresą. Pinigai geriausia sių-
sti "išperkanti" krasoje ar ekspre-
su "Money Order" arba įdedant pinigų
į registruotą laišką.
Redakcija priima ir raštus ir
korespondencijos negrąžina, jei
autorius, atsiųsdamas toki raštą, ne-
pažymi ir neindėda krasos ženklelio
sugrąžinti. Visokias reikalias kre-
piančios adresuokite:
DRAUGAS PUBLISHING CO., INC.
1800 W. 46th Street, Chicago, Illinois
Tel. McKinley 6114.

"DRAUGAS"
Lithuanian Daily Friend
Published daily except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., INC.
1800 W. 46th Street, Chicago, Illinois
Tel. McKinley 6114. Established 1905
Terms of Subscription: In Chicago
by mail or carrier per year \$4.00
Outside Chicago by mail \$4.50
Thursday edition \$2.00. At News
Stands 2c. a copy. Advertising rates
on application.

**NEGALIMA JIEMS
INTIKTI.**

Elizabeth, N. J., lietuvių
parapijos klebonas aną sek-
madienį po pamokslų pa-
skatino parapijonis, kad jie
karės metu su visokiu mais-
tu taupiau apeitų, be rei-
kalų nemestų laukan nuo
stalo valgių likučių, kuriuos
galima dar panaudoti mais-
tui.

Gerb. klebonas nurodė
maisto brangumą. Pažymė-
jo, kad karo metu visai ga-
li būti. Kartais gyventojams
gali pritrūkti duonos arba
ji gali būti neįperkama, la-
bai brangi. Taigi klebonas
perspėjo savo tautiečius
prieš galimus blogesnius
laikus, apie kokius dažnai
mini ir laikraščiai.

Tokie perspėjimai ir nu-
rodymai labai naudingi.
Bet šitie nurodymai ir
perspėjimai nepatiko socia-
listams. Vienas socialistų
laikraštis apie tai taip rašo:

"Vietos (Elizabeth, N.
J. Red.) lietuvių kunigas
aną nedėdienį, sakyda-
mas pamokslą uždraudė
(J. Red.) savo parapijo-
nams likučius duonos ar
kitų valgių mesti išmatos-
na, bet visa tai liepė su-
valgyti. Girdi, jam taip
valdžia liepusi įsakyti.
Klausimas, ar valdžia ir
kunigai valgo antrį ta-
tai, kas šiandien nuo jų va-
karienių atlieka? Tie
ponai tik mums, kurie vi-
ską pagaminame, liepė iš-
matomis maitintis."

Taigi socialistai pasirodo
priešingai maisto taupumui
tik todėl, kad prie taupumo
žmonės skatina ne socia-
listai, bet kunigai.

Kitaip socialistams butų,
jei prie taupumo žmonės
skatintų ponai Michelsonai,
Grigaičiai, Pruseikos ir kiti
jų stulpai.

Panašiai lietuviški socia-
listai nesutinka nei su įvy-
kusia Rusijoje revoliucija,
Mat, revoliucija atlikta be
socialistų malonės, tātai jie
ir tvirtina, kad revoliucija
vos tik prasidėjusi.

Kas čia intiks tiems socia-
listams.

PREZIDENTAS PRIEŠI- NASI SENATO NORAMS.

Suv. Valstijų senatas su-
galvojo kontroliuoti vyriausybės veikimą karės metu.
Senatas yra suvęs nus-
skirti karinę komisiją iš trijų žmonių ir tai komisijai
pavesti kontroliuoti vyriausybę išduodant firmoms
kontraktus, nustatant kainas ir pačių karę vedant.

Nugirdęs apie tai prez-
identas Wilsonas tuojuos
pasituntė senatui laišką, ku-
riam neatmainomai pažy-
mėjo, jogei nereikalaujate
turtėti ant savęs kontrole-
rių, ypač karės reikaluose,
karių vedimui yra reikalinga
stipri paslaptis ir mažas
skaitlis žmonių.

Tolesniai prezidentas pa-
žymėjo, jogei jis vienas turi
atsakomybę prieš šalį ir tau-
tą už savo darbus tokiam
kritiškame momente. Ta-
tai jis nereikalauja sau tu-
rėti kontrolierių arba virš-
ninkų. Šalies vyriausybė
atsako už viską, bet ne ko-
kios ten specialės komisijos,
kurios apie karės reikalus
neturi supratimo.

Vargiai senatui patiks to-
ksai prezidento pasistaty-
mas už vyriausybės autori-
teto siaurimą.

Bet ir nenuostabu. Sena-
tas visas laikas visokiais
budais trukdo prezidentui
veikimą. Prezidentas rei-
kalavo kuogreičiausiai pra-
vesti maisto bilių. Pusant-
ro mėnesio senatas ginčus
vedė už tą bilių. Pagaliau
pravedė taip, kad jo pana-
šumo į originalą mažai kas
liko. Prezidentas reikala-
vo nuskirti vieną žmogų
maistą tvarkyti. Senatas
nuskyrė net tris su senato-
riškėmis algomis.

Dabar vėl karės reikalus
kontroliuoti norima paskir-
ti komisiją iš trijų žmonių.
Suprantamas daiktas,
kad tas ne be tikslo daro-
ma. Prezidentas šitam
svarbiam šaliai momente va-
duojasi patriotizmu. Sena-
tas — turčių reikalais. Pav.
prezidentas darbuojasi, kad
maisto bilium atpigintų ša-
lies gyventojams pragyve-
nimą. Senatas tame mato
turčiams nuoskaudą.

Net kaip kurie turtingieji
angliški laikraščiai pikti-
si tokiu senato pasielgimu.

"GABI LIETUVAITĖ."

Vienas socialistų laikraš-
tis rašo, kad Lowell, Mass.,
gyvenanti labai gabi lietu-
vaitė. Neseniai rankų dar-
bų mokykloje buvęs
paskirstymas laipsnių už
mokslą. Geriausiai pasi-
mėjusi viena lietuvaitė. Ji
nai pralenkusi visas svetim-
tautes. Jos kiekvienas dar-
bas buvęs pažymėtas, kai-
po geriausiai atliktas. Mo-
kytoja ir gi labai išgirusi
tą gabią lietuvaitę.

Miela pažymėti, kad lietu-
vaitė tarp atsiranda ga-
bių mergelių. Gi tokių yra
visur, kuone visose lietuvių
kolonijose, kur gyvuoja lie-
tuvių parapijos su mokyk-
lomis ir kur veikia ypač Lie-
tuvos Vyčių kuopos. La-
bai gabių lietuvaitė turi
Lietuvos Vyčių organizaci-
ja, Lietuvių R. K. Moterų
Sąjunga ir kitos draugijos.

Bet minėtas socialistų
laikraštis nei nepripismina
apie daugelį gabių lietuvių.
Jis teranda tik vie-
ną gabią lietuvaitę Lowell,
Mass., nors tenai yra ir dau-
giau tokių, o gal dar ir ga-
besnių lietuvaitė.

Kodelgi Lowell'io, Mass.,
minėta lietuvaitė atrodo
taip daug gabi žiurint soci-
alistiškomis akimis?

Todel, kad jinai yra socia-
listė, o ir jos tėvai laikosi
socialistinio "pažangu-
mo." Jinai prigulinti i socia-
listų sąjungos kuopą. Ji-
nai dalyvaujanti socialistų
koncertuose, lošimuose, vi-
sokiuose vakaruose.

Taigi tame ir yra didžiau-
sia svarba, kodel socialisti-
kam laikraščiui tokia lietu-
vaitė yra gabi-gabiau.

Niekas niekam nepavydi
gabumo. Nedarome to nei
mes. Tik čia parodome socia-
listų fanatiškumą, ku-
riam lygaus nelengva sura-
sti.

LENKAI BAIŠIAI ISIZEIDĖ.

Aną dieną Suv. Valstijų
senate Illinois valstijos se-
natorius Lewis padavė su-
gestiją, ar nebūtų geras
daiktas, kad Suv. Valstijų
vyriausybė pastatytų taikos
sąlygas ir pasiulytų taiką
Vokietijai. Lewis'o nuo-
mone, Vokietija taikos la-
bai išilgusi, tik nedrįsta jos
siulyti tartininkams, ku-
omet kartą jau nusvilo na-
gus. Suv. Valstijos tuo
budu sutrumpintų karę ir
daug gera padarytų žmoni-
jai.

Keli senatoriai šitai Le-
wis'o sugestijai pasiprieši-
no. Girdi, Suv. Valstijos
stoją karėn visupirmu, kad
sutrūskintų Vokietijos kai-
zerio autokratiją. Gi da-
bar pasiulus Vokietijai tai-
ką, Suv. Valstijų karės tik-
slas niekias nueity.

Gerai, atsakė jiems Le-
wis, kaizerio autokratija,
tai mums nesvarbus daik-
tas. Mes ją palikime Vo-
kietijos gyventojams. Tai
jų naminis reikalas. Bet
kas kita yra kraujo pralie-
jimo sustabdymas.

Ir Lewis pažymėjo, kad
svarbiausieji taikos sąlygų
punktai turėtų būti: Belgi-
jos atstatymas, užimtų teri-
torijų tartininkams sugrą-
žinimas ir Balkanų reikalų
sutvarkymas taip, kaip jie
yra buvę pirm karės.

Šitos Lewis'o "sąlygos"
labai įžeidė Amerikos len-
kus. Jų laikraščiai klan-
sia, kodel Lewis savo "są-
lygose" nepaminėjo Lenki-
jos, del kurios tartininkai
šiandien daugiausia ir ka-
riauja.

Juokai juokais. Bet A-
merikos lenkai šiandien ir
mano, kad tartininkai senai
butų susitaikę su Vokietija,
jei nebūtų susidurę su len-
kų klausimu. Kariaujama
vien tik del Lenkijos. Gi
šitos atgaivinti nesą galima,
kol Vokietijoje gyvuos au-
tokratija. Mat, tartinin-
kai neturi nuosavių, svar-
besnių reikalų.

Negalima pavydėti len-
kams nepriugulmybės. Bet
jie turėtų atsiminti, ką jie
mėgina padaryti su Lietu-
va.

Pasirupinkime ateitimi.

Nuo pačios pradžios mūsų
tautiečių lietuvių keliavimo
Amerikon buvo dviejų ru-
šių: paprastų darbininkų
mergaitė ir vyrų ir inteli-
gentų. Paprasti darbininkai
— tai ukininkai, mažėze-
mijai, bežemiai ir miestų gy-
ventojai. Panašus buvo ir
inteligentai. Amerikoje be-
veik visiems kaip papras-
tiems darbininkams, taip ir
inteligentams pradžioje pri-
sieidavo dūbti paprastą dirb-
tuvę darbą. Su laiku inte-
ligentai susukdavo sau tu-
kama lizdą ir pradėdavo rin-
pinties paprastais darbinin-
kais traukdami juos į įvai-
rias draugijas. Iš paprastų
jų darbininkų labai mažai
kas susidarydavo savistovių
gyvenimą. Dalis, tiesa, ati-
darydavo saliuoną, kamba-
rius darbininkams, valgyklų
ir galutinai viens kitas kib-
davo į prekybą arba pirk-
davosi sau žemės šmotelį,
namus. Kunigai, sutvėrę
draugijas, įsteigdavo mo-
kyklų, parapijų ir bažnyčių.
Bet tos mokyklos prie pa-
rapijų yra vien tik pradinės.
Vidurinių mokyklų-gimnazijų
visai negirdėti. Negirdė-
tis taipogi, kad koki nors
draugija užlaikytų amatų
mokyklą ar tai paugusiems
arba nors prie pradinių mo-
kyklų. Del daugelio prieša-
čių nėra amatų mokyklų su-
augusiems žmonėms: neuž-
tektinas susidraugavimas,
stoka pinigų, paugusiųjų
noras savistoviai užsidirbti,
užvydas ir stoka inteligentų.
Gal buvo dar ir kitų prieša-
čių, bet augėdams minėto-
sios taip-gi gana galingos,
kad jų vienu užtektų. Nes-
mokinami amatų ir nesiim-
dami prekybos, lietuviai vi-
sados pasilikę paprasčiausiais
darbininkais fabrikuo-
se. Patys darbininkai žino,
kaip sunkus yra jų darbas
kasyklose ir tam panašiuose
vietose, kaip jis kenkia
sveikatai, šeimynai ir dorai.
Man neteko girdėti, kad kas
nors parėjęs iš Amerikos,
parsineštų kokį nors amatą
išmokęs ir Lietuvoje juo mi-
užiimty. Sugrįžę į Lietu-
vą Amer. darbininkai pasi-
neša pinigų, perkasi ukę ar
ba išmoka skolas broliams ir
pradeda nuosekliai gyventi.

Amatininkai gi Lietuvoje
visoki svetimtaučiai: rusai,
žydai ir lenkai. Tik pereiki-
me visus amatus iš eilės ir
pasiziūrėkime keno ranko-
sę jie yra ir ar lietuviai ne-
galėtų jaisiais užsiimti.
Kiekvienam ukininkui yra
reikalingas amatininkas.
Kailiadirbis, kuris rudeniniui
atėjus išdirbtų avių kailius
ir aprėdytų žiemai ukininką
su jo šeimyna. Kailiadirbiai
miesteliuose buvo beveik
vienai žydai ir rusai. Šiltai
apsiauti Lietuvos ukininkui
ir inteligentui reikalingi
vailokų velėjai. Ligšiol tuo-
mi užsiimdavo rusai arba
totoriai, kurie po kaimus
vaikščiodami gerai pelnyda-
vos, pusėtinai veldami vai-
lokus. To amato darbą, galė-
tų išmokyti ir lietuvių.

Siuvėjai paskutiniame la-
ke budavo ir lietuviai arba
lietuvių. Bet nei siuvėjai nei
siuvėjos negalėdavo susily-
ginti su žydais. Lietuviai

mat pasimokindavo pusę
metų pas šiek tiek mokantį
siuti ar lietuvi, ar žydė, ir
patys jau vaikščiodavo po
kaimus siudami. Su kaimie-
čių rubais visai buvo: dar
gaudavo darbo, mat kaimie-
čiai neatkreipdavo dėmesio
kaip bus pasiuta ir kam
tiks: tėvui ar motinai ar pri-
augančiam sunui arba vi-
siems paciliui. Tėciaus jau-
nuomenė norėdavo dėvėti
graziausius rubais, to-
del vengdavo kaimo siuvė-
jų, nešdami žydėliui mies-
tan, kad geriau pasitų. Tą
nešimą miestan prasimanė
pirmiausiai lietuvių.

Kaimo siuvėjams su jų
menku mokslu prisiedavo
labai skursti ir nekartą at-
sitikdavo, kad jis mesdavo
siuvėjo amatą ir eidavo ber-
nauti. Aš nekartą mėgi-
nau duoti tautiečiui uždirb-
ti, bet jis vientik sugadin-
davo medžiagą.

Kurpių lietuvių taipogi
paskutiniame laike atsisra-
davo mūsų tėvynėje, bet ir
jie, kaip siuvėjai bemok-
liai visai vargdavo, o jų
draugai žydėliai gerai sau
versdavosi miestuose.

Mūsų žmonės ukininkai
tankiausiai nešioja drobi-
niais autais iš sudėvėtų bal-
tinių vasaros ir rudens lai-
ku, o žiemos laiku vyrai ir
moteris prie vailokų arba
naginėse vartoja milinius
autus iš sudėvėtų milinių
rubų. Miestų gyventojai
ir mokiniai pradėjo nešioti
žekėmis streplėmis, škar-
petkomis, pančiakomis. Tur-
tingesnieji ukininkai įsita-
so ir vilninių žekių žiemai.
Jas megzdavo pačios uki-
ninkės mergaitės arba ko-
kios nors senutės kaminin-
kės. Duodavo ir žydėms
padaryti mokėdamos už po-
rą žekių po 15 kap. ir dau-
giau. Paskutiniu laiku vy-
rai ir moteris Lietuvoje
pradėjo nešioti šiltus verti-
nius marškinus. Tik la-
bai gailu, kad tokių marš-
kinių, šalikų, pirštinių ir
juostų neužtekdavo tiek,
kiek jų Lietuvoje numegz-
davo, o reikėdavo partrauk-
ti iš Rusijos arba Lenkijos.
Apie išsiuvinėtus (aptavo-
tus) daiktus, arba mezgi-
nius, tai ir nėra ko ir kal-
bėti. Visokiausieji mezgi-
niai eidavo Lietuvon iš Len-
kijos. Daug dar yra pana-
šių amatų — apikaklių, ran-
kogalių, antkrutinių, marš-
kinių siuvimo ir siuvinėji-
mo eidavo į mūsų kraštą iš
Lenkijos arba žydėliai mus
aprupino visu tuom. Tėciaus
mūsų sesutės visą žiemą sė-
dėdavo name be darbo ar-
ba vergiškai sukldavo savo
ratelį, ir savaitę prisukdavo
linų porą tolų. Ką be su-
ktę ratelį namieje mūsų
žmonės galėtų už menką
mokėstį duoti suvėpti vi-
sus savo linus ir vilnas ver-
piamoms fabrikoms. To-
kios fabrikės prieš karę
Lietuvoje buvo pradėjusios
labai dykti iš žydėlių rankų.
Taip pat reikia pasakyti a-
pie audimų ir vilnų kedeni-
mo fabrikas.

Stalių, tekorių, kalvių ir
šaltkalvių nedaug buvo lie-
tuvių ir tie tik prie papra-
ščiausio darbo. Geresnius
padarus darydavo tik sve-
timtaučiai. Bekorių lie-
tuvių visai nebuvo.
Nekalbėsiu toliaus apie
augštesnės pramonės amat-
ninkų reikalingumą, apie
muilo, cukraus puodų ir ki-
tų daiktų dirbiną. Taigi
matomė bėgiausį padėjimą,
baisiausių trukumą lietuvių
amatininkų. Delto Lietuva
skursta, kad amatininkų
trūksta. Vasaros mėne-
siais uždirbame sau duonos
žiemai, ir visą žiemą skurs-
tame be uždarbio vos pra-
misdami su šeimyna. Del
kapeikės vėžame rąstus,
kertame miškus parsidu-
dami žydams. Moteris,
negaudamos sau atsakančio
darbo, eidavo dirbti vyrų
darbą miškuose ir upėmis
rąstus varydavo, miestuose
jos pusdyčiai vandenį ne-
šdavo delto, kad tie miestai
neprisirengia užsivesti ka-
nalizacijos. Patis ukinin-
kai suprasedavo savo gyve-
nimo blogumą, kad jie vežą
savo miškus svetimtau-
čiams, ir diena už dienos
laukė, kada miškų pritrūks.
Bet neturtas vertė naikinti
savo šalį. Aš pats mačiau
vieną mažą žemę, kuris turė-
jo 4 1/2 dešimtinės žemės ir
su vienu arkliuku uždar-
biaudavo visą žiemą suvar-
ges pats ir arkliuką visai
numušęs. Su sunumis ir
dukterimis buvo viso labo
13 žmonių šeimynos. Kada
aš užklausu kam jis taip
vargsta, atsakė "neišmintas-
me..." Daug prisėjo išlei-
sti Amerikon tautiečių jau-
nų vyrų ir mergaičių, pirmą
kartą einančių ir nepirmą
kartą. Stabindamas uki-
ninkus turėdavau ką pasa-
kyti, bes visai trukdavo žo-
džių įtikinančių pasilikti
Lietuvoje mažesnius ir be-
žemių. Vieną kartą atėjo
dvi jaunos mergaitės atsis-
veikinti su manimi grįzda-
mos Amerikon. Man stab-
dant pasilikti Lietuvoje,
jiedvi atsakė: "Duokite,
kunigeli, Lietuvoje darbo
pasilikime." Nors aš bu-
vau įsteigęs siuvyklą ir ne-
ryklą, tačiau negalėjau vi-
sų reikalavimus užganėdin-
ti. Žmonės kaip žąsis plau-
kė pavandeniu į Ameriką.

Tokį padėjimą matydami
lietuviai inteligentai Lietu-
voje prieš karę buvo bepra-
dėda stiegti amatų kuopas.
Taip Utėnoje kun. Norber-
tas Pakalnis (dabar nuo
1915 m. Amerikoje) buvo
sutraukęs siuvėjų ir nėrėjų
viršum 300 iš mažesnių ir
bežemių. Kun. Stakaus-
kas su kun. kanauninku Ja-
nuševičiu Panevėžyje įstei-
gė baltinių ir apikaklių siu-
vimo, bei nėrimo draugijelę,
kurioje buvo apie 100 me-
ginių. Karei ištrėmus lie-
tuvius Rusijon, Liet. Cent-
ralinis Komitetas keliose
vietose įsteigė siuvėjų vyrų
ir mergaičių dirbtuves. Nė-
rėjų, stalių, šaltkalvių, te-
korių kurpių. Jekaterino-
slavo mieste bene bus di-
žiausia tos rūšies lietuvių
dirbtuvė. Tenai jaunų mer-
gaičių ir vaikinių amatų mo-
kinasi apie 150. Amatų
mokiniai vakarais mokinasi
škaityti ir rašyti. Labai
budavo malonu apsilankyti

tuvių ir tie tik prie papra-
ščiausio darbo. Geresnius
padarus darydavo tik sve-
timtaučiai. Bekorių lie-
tuvių visai nebuvo.

Nekalbėsiu toliaus apie
augštesnės pramonės amat-
ninkų reikalingumą, apie
muilo, cukraus puodų ir ki-
tų daiktų dirbiną. Taigi
matomė bėgiausį padėjimą,
baisiausių trukumą lietuvių
amatininkų. Delto Lietuva
skursta, kad amatininkų
trūksta. Vasaros mėne-
siais uždirbame sau duonos
žiemai, ir visą žiemą skurs-
tame be uždarbio vos pra-
misdami su šeimyna. Del
kapeikės vėžame rąstus,
kertame miškus parsidu-
dami žydams. Moteris,
negaudamos sau atsakančio
darbo, eidavo dirbti vyrų
darbą miškuose ir upėmis
rąstus varydavo, miestuose
jos pusdyčiai vandenį ne-
šdavo delto, kad tie miestai
neprisirengia užsivesti ka-
nalizacijos. Patis ukinin-
kai suprasedavo savo gyve-
nimo blogumą, kad jie vežą
savo miškus svetimtau-
čiams, ir diena už dienos
laukė, kada miškų pritrūks.
Bet neturtas vertė naikinti
savo šalį. Aš pats mačiau
vieną mažą žemę, kuris turė-
jo 4 1/2 dešimtinės žemės ir
su vienu arkliuku uždar-
biaudavo visą žiemą suvar-
ges pats ir arkliuką visai
numušęs. Su sunumis ir
dukterimis buvo viso labo
13 žmonių šeimynos. Kada
aš užklausu kam jis taip
vargsta, atsakė "neišmintas-
me..." Daug prisėjo išlei-
sti Amerikon tautiečių jau-
nų vyrų ir mergaičių, pirmą
kartą einančių ir nepirmą
kartą. Stabindamas uki-
ninkus turėdavau ką pasa-
kyti, bes visai trukdavo žo-
džių įtikinančių pasilikti
Lietuvoje mažesnius ir be-
žemių. Vieną kartą atėjo
dvi jaunos mergaitės atsis-
veikinti su manimi grįzda-
mos Amerikon. Man stab-
dant pasilikti Lietuvoje,
jiedvi atsakė: "Duokite,
kunigeli, Lietuvoje darbo
pasilikime." Nors aš bu-
vau įsteigęs siuvyklą ir ne-
ryklą, tačiau negalėjau vi-
sų reikalavimus užganėdin-
ti. Žmonės kaip žąsis plau-
kė pavandeniu į Ameriką.

Tokį padėjimą matydami
lietuviai inteligentai Lietu-
voje prieš karę buvo bepra-
dėda stiegti amatų kuopas.
Taip Utėnoje kun. Norber-
tas Pakalnis (dabar nuo
1915 m. Amerikoje) buvo
sutraukęs siuvėjų ir nėrėjų
viršum 300 iš mažesnių ir
bežemių. Kun. Stakaus-
kas su kun. kanauninku Ja-
nuševičiu Panevėžyje įstei-
gė baltinių ir apikaklių siu-
vimo, bei nėrimo draugijelę,
kurioje buvo apie 100 me-
ginių. Karei ištrėmus lie-
tuvius Rusijon, Liet. Cent-
ralinis Komitetas keliose
vietose įsteigė siuvėjų vyrų
ir mergaičių dirbtuves. Nė-
rėjų, stalių, šaltkalvių, te-
korių kurpių. Jekaterino-
slavo mieste bene bus di-
žiausia tos rūšies lietuvių
dirbtuvė. Tenai jaunų mer-
gaičių ir vaikinių amatų mo-
kinasi apie 150. Amatų
mokiniai vakarais mokinasi
škaityti ir rašyti. Labai
budavo malonu apsilankyti

pas jaunus tautiečius ir tau-
tietes, kurie diena apsuk-
riai dirbdavo prie savo siu-
vamų mašinų, priekalų, o
vakarais nuo 6 valandos iki
8 mokinėdavo rašyti ir skai-
tyti.

Tik vienas svarbiausias
trukumas tų Centralinio Ko-
miteto istaigų, kad neturi
atsakančių vedėjų, todėl jos
nevisai tapo mokyklomis.
Daugiausiai tai tik dirbtu-
vės. Vietoje to, kad mo-
kinti gerai siuti, nerti ir tt.,
kad mokinės ir mokiniai ti-
krai išsilavintų savo amate,
jie būva priversti dirbti ir
dirbti tai pati darba be jo-
kios mokinimosi. Jekateri-
noslave norėjome pataisyti
tą klaidą ir šiek tiek pavy-
ko energingam jų vedėjų
p. A. Kuzmai, bet kaip šian-
dien tenai yra, sunku žinoti,
ar tapo mokyklomis ar pa-
siliko paprasčiausiomis dirb-
tuvėmis. Valdžia dirbtu-
vėms neduoda pinigų. Vis-
gi Lietuvių Centralinis Ko-
mitetas parvėsi Lietuvai po
karės apie 1,000 šokių to-
kių amatininkų su mupirk-
tais įrankiais ir mašinomis.
Nors tos kuopos — dirbtu-
vės išsiskleis po visą Lietu-
vą, bet visgi bus šiek tiek
amatininkų.

Jūs amerikiečiai daug dau-
giau galite padaryti. Gali-
tė duoti po karės Lietuvai
vieną kitą tukstantį gerai
išsilavinusių amatininkų:
siuvėjų, nėrėjų, kurpių
stalių, šaltkalvių, tekorių, o
labiausiai baltinių siuvėjų.
Nereikėtų tada išsirašinėti
iš svetimtaučių lenkų, rusų
ir kitų. Atminkite ankš-
čiau minėtus amatus ir
kieskite prie savo draugi-

VERGIJOS
dienos jau
praėjo. Bet
vis dar turime
yra daug vergų,
kurie yra atsu-
mami nuo savo darbo beidėd
verg-mistres-LIGOS.
Yra labai lengva išvengti ma-
žų klūčių išaugant i dideles,
jeigu umai atida ant to atkrei-
piama. Ir tas yra jūsų pareiga
link paties savęs ir savo šei-
mynos tai išlikti.
Nuo skaudėjimo ir žar-
nos skaudėjimo ir žar-
nos gerkles intraukimui i save
apmašinimui dūmlio, nuo gal-
vos ir ausų skaudėjimo; etc.

SOROL
apreikiška esąs iš geriausių na-
minių gyduolių, esančių ant
pardavimo — 35c už butelį.
Nuo Reumatizmo, Padargos, Neuriti-
šios, Periodinio, Apsolito, Danti-
škandijimo, Diegliu ir skaudėjimo kri-
tinėje, taip ir nuo visokių kitų reuma-
tinių ligų, padidinti.

PAIN-EXPELLER,
kaip sen ir patikrintas draugas šeim-
nos per visą šimtmetą. Tik 60c
už 35c butelį. Galima gauti visose ap-
teiose arba pas patį fabrikantą —
F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street, New York.

Jūsų pinigai turi būti pa-
dėti geroje saugioje va-
ltijos bankoje
SECURITY BANK
OF CHICAGO
Milwaukee avenue
Camp Carpenter St.
3% ant Jūsų Pinigų
Atidara Pamedėjimo ir Paskaitas
Valdymo iki 6 valandos
Skoloms pinigais ant Namų
Persiunčiame pinigų i
Europą ir galima gauti
Laivokartes.

pas jaunus tautiečius ir tau-
tietes, kurie diena apsuk-
riai dirbdavo prie savo siu-
vamų mašinų, priekalų, o
vakarais nuo 6 valandos iki
8 mokinėdavo rašyti ir skai-
tyti.

Tik vienas svarbiausias
trukumas tų Centralinio Ko-
miteto istaigų, kad neturi
atsakančių vedėjų, todėl jos
nevisai tapo mokyklomis.
Daugiausiai tai tik dirbtu-
vės. Vietoje to, kad mo-
kinti gerai siuti, nerti ir tt.,
kad mokinės ir mokiniai ti-
krai išsilavintų savo amate,
jie būva priversti dirbti ir
dirbti tai pati darba be jo-
kios mokinimosi. Jekateri-
noslave norėjome pataisyti
tą klaidą ir šiek tiek pavy-
ko energingam jų vedėjų
p. A. Kuzmai, bet kaip šian-
dien tenai yra, sunku žinoti,
ar tapo mokyklomis ar pa-
siliko paprasčiausiomis dirb-
tuvėmis. Valdžia dirbtu-
vėms neduoda pinigų. Vis-
gi Lietuvių Centralinis Ko-
mitetas parvėsi Lietuvai po
karės apie 1,000 šokių to-
kių amatininkų su mupirk-
tais įrankiais ir mašinomis.
Nors tos kuopos — dirbtu-
vės išsiskleis po visą Lietu-
vą,

VYSKUPO DELEI.

Šių metų 83-me numerį "Darbininkas" padėjo šitoki straipsnelį apie įvairią dalyką:

Amerikos lietuviai gyvai svarstė lietuvių vyskupo klausimą. Vargu bau tas klausimas yra užgesęs. Amerikos lietuvių vyskupo klausimu rūpinasi A. L. R. K. Federacija. Bet bene tik prisiėmė klausimo ne kelti daugiau.

Birželio 3 d. laikraštis New York Times indėjo indomų straipsnį apie katalikų Bažnyčios nusistatymą Amerikoje. Išrodyta, kaip buvo daroma pastangos suskirstyti Amerikos katalikus pagal tautas ir kad kiek vieną turėtų savo vyskupus ir išrodyta, kaip ir kodėl tokį judėjimą sustabdė šlovingas kardinolas Gibbons.

Nuo 1890 metų prasidėjo didis judėjimas, kad ateiviai Amerikoje grupuotųsi pagal tautas, turėtų savo draugijas, mokyklas, vyskupus, vienu žodžiu, kad ateiviai kuolabiausiai laikytųsi savo tautystės, savo pačių ir stengtųsi nesusilieti su amerikais. Visto to judėjimo vadu buvo vokiečių Petras Cahensly. Kad tą judėjimą įsiuboti buvo sutvėrta Arkaniolo Rafaėlio draugija. Draugija umai ingijo pritarėjų tarpe vokiečių, italų, lenkų. (Minėto straipsnio autorius mini ir lietuvių). 1890 m. Cahenslystai kongrese Lucernoje (Šveicarijoje) nutarė įteikti tame reikale memorialą Šventajam Tėvui. Sekančiais metais (1891) buvo įteiktas popiežiui dar platesnis memorialas. Buvo prašoma popiežiaus, kad kiekvienai tautai Amerikoje būtų skiriamas vyskupas tos pačios tautos.

Tuo laiku Amerikoje viešintė kardinolas buvo Gibbons. Jo žodis turėjo nulemti klausimą.

Kardinolas Gibbons gerai tēmijo Cahenslystų judėjimą. Jis taipgi giliai susipažino su Suv. Valstijų konstitucija, įstaigomis ir valdžios tendencija. Matė, jog čia tikybos laisvė nėra tuščias žodis. Kardinolas taipgi išitikins buvo, jog visvien ankščiau ar vėliau ateiviai čia paskės tarp amerikų. Toliau jis matė, jog Katalikų Bažnyčia susiskaldžiusi pagal tautas labai nemaloni būtų šios šalies valdžiai, Bažnyčia tuomet būtų svetima įstaiga. Todel tai kardinolas Gibbons popiežiui Leonui XIII išdėjo dalykus, nurodydamas, jogei del Bažnyčios labo negalima paremti Cahensly sumanymą. Išrodė, jog Katalikų Bažnyčia turi įleisti šaknis į amerikonus. Gi jei ji susidės tik iš ateivių, tai amerikais ji įstaiga žiūrės su panieka. Katalikai visuomet jaustūs svetimi, Katalikų Bažnyčia būtų čia it persodintas ir neprisigijęs medis. Katalikai nebutų prisirišę prie šios šalies, o ištikro reikia auklėti meilę savo šalies. Leonas XIII pabaigoje 1891 metų atsiuntė kardinolui Gibbonsui pranešimą, jog nepildis Cahensly'o pranešimo.

Po to susyk nustumko Cahenslystai.

Suv. Valstijų valdžia iš to labai nudžiugo. Tuolai kinis prezidentas Harrison, nors uolus protestonas, bet dėkojo popiežiui už tokį nusprendimą.

Šiais laikais amerikais dar su didesniu pasigerėjimu mini apie laimingą to klausimo išrišimą, nes katalikai dabar būtų didelis Amerikoje susiskaldymas.

Dabar tai matome, jog didžiausios pastangos ingyti lietuvių vyskupą būtų be vaisių.

Lietuvių vyskupo Amerikoje neturėsime, tik galime tikėtis kada nors susilaukti lietuviško vyskupo, tai yra lietuviškos kilmės vyskupo, kurio užimtą kokią nors dieceziją, o ne vien lietuviams tarnauti.

Red. prierašas. Nuo pat krikščionių pradžios vyskupijos budavo vietinės, ne tautinės, t. y. apimančios visas tautas gyvenančios vienoje vietoje. Tą principą nelengva permąnyti be Visatinio Surinkimo.

SMAGAUS LAIKO VALANDE NABAGELIAMS TREMTINIAMS.

Bevartydami iš Petrogrado atsijusių "Lietuvių Balsą" užtikome labai gražią ir įspūdingą korespondenciją apie vieną tremtinių ((pabėgėlių) vakarėlį Kolpino, Petrogrado gubernijos. Patys pasidžiaugę jais, neįskenčiame neperspaudžinė skaitytojų žiniai. Štai ji:

Balandžio 30 d. realinės mokyklos salėje kun. S. Razmo rūpesčiu buvo sutaisytas pabėgėliams spektaklis. Spektaklio programa buvo plati ir įvairi.

Apie 2 val. dien. pradėjo rinktis salėn nuskurdę pabėgėliai. Įeidami dėjo pinigų vakaro išlaidoms. Dėjo, kiek kas norėjo ar kiek galėjo: ant staliuko krito kapeikos ir rublinės. Suėjo apie 400 žmonių. Ramiai sau, visi susėdę, laukia "komedijų". Scenos užuodanga papuošta Lietuvos ženklu ir parašu "Lietuva Tėvyne mūsų!"

3 valandą artisto J. Vaičikaus trupa pradeda vaidinti "Dumblynės" dramą. Vaidina geriausiai. Daugumas publikos mato vaidinant pirmą kartą. Visi džiaugias.

Pasibaigus vaidinti, kun. S. Razmas prabilsta į susirinkusius. Tarp kita ko, savo prakalboje paaiškino, kad mes jau toli nužengę nuo tos dumblynės, kurią tik štai matėm suvaidintoje "Dumblynėje", bet vis dėlto be paliovos privalome eiti pirmyn, kad visai nebematytume jos.

Suskambo Petrapilio moksleivių choro dainos, V. Marcinškaus vedamo. Jų sutartiniai aidai, užgavę klausytojų kirdis, liejas pro atvirus langus ir, sykin su ilgesiu nėlaimingų tremtinių skrenda toli nėlis", kur "Sešupė miela toli ten, kur "banguoja Nemuplaukia", kur "saulutė už Dubysos teka", kur "Saulė daug gražesnė". Sujudino visus puiškus choro dainavimas. Jis priminė Tėvynės žalius laukus, jos ošančias girias ir ramius kaimus... Taip pasidarė liudnu ir trošku svetimijoje... Kruutinė sunkiai alsuodama prakšės į gimtąją šalį. Sugrandinto senelio bei senutės ašarėlėje spindėjo neapsakomas liudnys ir išsiilgimas Lietuvos vaizdų...

Prasideda deklamavimas, kuris klausytojams rodo tai mūsų vargus, tai mūsų viltį. Klausydamas žodžių, liejančių iš karštų kruutinų, matai ir tą debesį, kuris dabar mus slėgia, ir skaisčią saulutę, kuri mums žada praeiti... Po deklamacijų—vėl dainos, vėl prakalbos. Kun. Razmas kartu su savo pabėgėliais dėkojo artistams už suteiktą džiaugsmą. Stud. B. Vitkus, sujudintas "Sirdingų ačių" savų, vargan įkritusių, tautiečių karštai atsako jiems moksleivių vardu, kad moksleivių širdys tvaks liaudies meile.

Pasibaigus scenos programai, suskamba pianos ir žaidžinių bei šokančių balsai. Salė didelė, erdvi... Pro atvirus langus skaistūs saulutės spinduliai nušviečia linksmus visų veidus. Visiems gera, jauku... Žaidžia, vadovaujant moksleiviams, gyvai. Susipyne į vieną vainiką—ir gimnazistė ir sodietė, studentas ir darbininkas, senis ir vaikas—visi linksmi bėgiodami dainuoja "Tegyvuoja Lietuva!"

Spektakliui baigiantis, darbininkas S. Raževičius ragina savo draugus venybei, šviestis ir t. t. P. Balyš gražiai visus pasveikina laisvės.

Ateiną laikas skirtis—visi tai nenoromis eina iš salės. Senutės, pribėgę prie gimnazistų, meiliai glosto jas, prašo, kad vėl atvažiuotų jų palinksinti. Vyrai su moksleiviais kalba apie politiką, klausinėja apie lietuvių seimą, apie busimąją Lietuvą ir t. t.

Daugiau tokių spektaklių mitingų, daugiau susirinkimų, pasikalbėjimų su mūsų liandimi, ir jos samonė umai pakils!

gus ir, sykin su ilgesiu nėlaimingų tremtinių skrenda toli nėlis", kur "Sešupė miela toli ten, kur "banguoja Nemuplaukia", kur "saulutė už Dubysos teka", kur "Saulė daug gražesnė". Sujudino visus puiškus choro dainavimas. Jis priminė Tėvynės žalius laukus, jos ošančias girias ir ramius kaimus... Taip pasidarė liudnu ir trošku svetimijoje... Kruutinė sunkiai alsuodama prakšės į gimtąją šalį. Sugrandinto senelio bei senutės ašarėlėje spindėjo neapsakomas liudnys ir išsiilgimas Lietuvos vaizdų...

Prasideda deklamavimas, kuris klausytojams rodo tai mūsų vargus, tai mūsų viltį. Klausydamas žodžių, liejančių iš karštų kruutinų, matai ir tą debesį, kuris dabar mus slėgia, ir skaisčią saulutę, kuri mums žada praeiti... Po deklamacijų—vėl dainos, vėl prakalbos. Kun. Razmas kartu su savo pabėgėliais dėkojo artistams už suteiktą džiaugsmą. Stud. B. Vitkus, sujudintas "Sirdingų ačių" savų, vargan įkritusių, tautiečių karštai atsako jiems moksleivių vardu, kad moksleivių širdys tvaks liaudies meile.

Pasibaigus scenos programai, suskamba pianos ir žaidžinių bei šokančių balsai. Salė didelė, erdvi... Pro atvirus langus skaistūs saulutės spinduliai nušviečia linksmus visų veidus. Visiems gera, jauku... Žaidžia, vadovaujant moksleiviams, gyvai. Susipyne į vieną vainiką—ir gimnazistė ir sodietė, studentas ir darbininkas, senis ir vaikas—visi linksmi bėgiodami dainuoja "Tegyvuoja Lietuva!"

Spektakliui baigiantis, darbininkas S. Raževičius ragina savo draugus venybei, šviestis ir t. t. P. Balyš gražiai visus pasveikina laisvės.

Ateiną laikas skirtis—visi tai nenoromis eina iš salės. Senutės, pribėgę prie gimnazistų, meiliai glosto jas, prašo, kad vėl atvažiuotų jų palinksinti. Vyrai su moksleiviais kalba apie politiką, klausinėja apie lietuvių seimą, apie busimąją Lietuvą ir t. t.

Daugiau tokių spektaklių mitingų, daugiau susirinkimų, pasikalbėjimų su mūsų liandimi, ir jos samonė umai pakils!

Spektakliui baigiantis, darbininkas S. Raževičius ragina savo draugus venybei, šviestis ir t. t. P. Balyš gražiai visus pasveikina laisvės.

Ateiną laikas skirtis—visi tai nenoromis eina iš salės. Senutės, pribėgę prie gimnazistų, meiliai glosto jas, prašo, kad vėl atvažiuotų jų palinksinti. Vyrai su moksleiviais kalba apie politiką, klausinėja apie lietuvių seimą, apie busimąją Lietuvą ir t. t.

Daugiau tokių spektaklių mitingų, daugiau susirinkimų, pasikalbėjimų su mūsų liandimi, ir jos samonė umai pakils!

Ateiną laikas skirtis—visi tai nenoromis eina iš salės. Senutės, pribėgę prie gimnazistų, meiliai glosto jas, prašo, kad vėl atvažiuotų jų palinksinti. Vyrai su moksleiviais kalba apie politiką, klausinėja apie lietuvių seimą, apie busimąją Lietuvą ir t. t.

Daugiau tokių spektaklių mitingų, daugiau susirinkimų, pasikalbėjimų su mūsų liandimi, ir jos samonė umai pakils!

Ateiną laikas skirtis—visi tai nenoromis eina iš salės. Senutės, pribėgę prie gimnazistų, meiliai glosto jas, prašo, kad vėl atvažiuotų jų palinksinti. Vyrai su moksleiviais kalba apie politiką, klausinėja apie lietuvių seimą, apie busimąją Lietuvą ir t. t.

Daugiau tokių spektaklių mitingų, daugiau susirinkimų, pasikalbėjimų su mūsų liandimi, ir jos samonė umai pakils!

Ateiną laikas skirtis—visi tai nenoromis eina iš salės. Senutės, pribėgę prie gimnazistų, meiliai glosto jas, prašo, kad vėl atvažiuotų jų palinksinti. Vyrai su moksleiviais kalba apie politiką, klausinėja apie lietuvių seimą, apie busimąją Lietuvą ir t. t.

Daugiau tokių spektaklių mitingų, daugiau susirinkimų, pasikalbėjimų su mūsų liandimi, ir jos samonė umai pakils!

Ateiną laikas skirtis—visi tai nenoromis eina iš salės. Senutės, pribėgę prie gimnazistų, meiliai glosto jas, prašo, kad vėl atvažiuotų jų palinksinti. Vyrai su moksleiviais kalba apie politiką, klausinėja apie lietuvių seimą, apie busimąją Lietuvą ir t. t.

Daugiau tokių spektaklių mitingų, daugiau susirinkimų, pasikalbėjimų su mūsų liandimi, ir jos samonė umai pakils!

Tą visą lengvai pasieksim, pradėdami nuo paprasčiausių siuvelų, neryklių, kurpių ir tt. Savo dirbtuvių išdirbinius galėsite parduoti savo draugijų namams, kaip Lietuvoje, kad buvo daroma. Savo žmonių nunėrtas stroples (pančiakas, škarpetkas, savo pasiūtą rubą lengva parduoti savo suvartotojų draugijose ir tų draugijų sankrovose. Lietuvoje niekad neuztekdavo toms sankrovoms tokių išdirbinių delto, kad žmonės palaukydavo savo tautiečių draugijas. Jose budavo pigesnis ir geresnis darbas. Jeigu Amerikos draugijos nelaiko sankrovų, tai galima įsteigti tokių draugijų arba parduoti per privates tų pačių lietuvių sankrovas, kurių, rodos nemaža yra.

Yra ir kam tuomi užsiminti. Kun. N. Pakalnis, kuris Utenoje gerai sutvarkė suvartotojų draugiją ir įsteigė mergaičių siuvelų Lietuvoje didžiausią dirbtuvę, mokėsi Amerikoje pritaikinti savo gabumus. Jeigu mokiniamis ir mokinėmis šiek tiek apart mokslo bus užmokama, tai netruks ir norinčių mokintis amato. Amerikiečiai! darykite kaip norite, bet duokite amatininkų Lietuvai po karės, o Lietuva ir lietuviai bus jums už tai amžinai dėkingi.

Kun. Ad. Vilimavičius. Friburgas 1917 m. 5-1.

AZEVO VOKIETIJOJE.

Copenhagen, liepos 21. Berlyno laikraščiai praneša kad Eugenij Azev, kurs pirm 8 metų daug veikė tarp rusų socialistų, dabar esąs Berlyne, tarpe internuotų Rusijos civilių žuonių.

Azev pabėgo iš Paryžiaus, kuomet Vladimir Burcev paskelbė, kad Azev esąs Rusijos vyriausybės šnipas. Apsigyveno Berlyne. Jį tenai ir karės užtiklo.

NAUJAS LAIKRAŠTIS Susiv. L. R. K. Amerikoje balandžio pabaigoje, š. m. pradėjo leisti savaitinį laikraštį

"Garsas"

"GARSAS" eis kas ketvergias didelių 8 puslapių, 7 kol., formate.

"GARSAS" bus vienu geriausių ir svarbiausių Amerikos lietuvių kat. laikraščių. "GARSUI" sandarbininkauti pasizadėję gabiausiai Amerikos lietuvių rašytojai, publicistai, visuomenininkai.

"GARSO" prenumerata metams \$2.00, pusm.—\$1.00. Prenumeratai ir korespondencijoms siųsti antraštas:

"GARSAS" 456 Grant St., Brooklyn, N. Y.

(Apgarsin.)

Vasarinės vidurių ligos turi įvairias priežastis, o jų išsivystymo laipsniai siekia nuo lengvo trumpo nevirškinimo iki labai sunkių ligų. Bet visuomet svarbu yra vidurius išvalyti. Trinerio Amerikoninis Karčio Vyno Elikširas yra geriausia vaistu šitam tikslui. Jis pagelbsti, net jei vidurių užkietėjimas nepasiduos visomis kitėmis bandymams ir išvalo vidurius be jokio skaudėjimo ar silpnimo.

Tai yra taipgi ištikimiausias vaistas nuo galvos skaudėjimas nervuotumo, apskrito susilpnėjimo ir t. t. Kaina \$1.00. Apie kiekose. Trinerio Linimentu galima visuomet pasitikėti nuo paimtinimo, išsikimo, sutinimo, ramatų, neuralgijos ir tt. P-s Pos. Lihan rašė mums liepos 1 d., 1917 m. iš Muskegon Heights, Mich. "Aš turėjau sutinusi petį ir negalėjau pakelti rankos. Jokiems vaistams negelbstint, aš nusipirkau Trinerio Linimentą,—pavartojus tris dienas aš jaučiuosi daug lengviau ir į savaitę laiko visoks skausmas prapūlė." Kaina 25 ir 50c aptiekose, 35 ir 60c krasa. Jos. Triner Mfg. Chemist, 1333—1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

EATONIC FOR YOUR STOMACH'S SAKE Po valgiui neužmiršk, kad geriausias vaistas tavo skilviui yra EATONIC. Prašalina visus nesmagumus.

P. Bernotavičius H. M. Shanout **THE ELECTRIC SHOP** 1641 W. 47th Street Tel. Drover 8838

Atliekame visokių elektrikos darbų pigiau, geriau ir greičiau, negu kiti. Suvedam elektros dratus į namus; geso ir elektros lempos. Taisome motorus, fanus ir visokių dalykų surišus su Elektriška. Reikalo suteikiame patarimą ir apskaičiuojame darbą.

REIKALAUKITE **Gail Borden EAGLE BRAND CONDENSED MILK** THE ORIGINAL Per sešiasdešimt metų jis yra geriausias maistas kūdikiams. Norint intrakčių rasykite: Borden Condensed Milk Co. NEW YORK D. R. S

KAM LEIDI SLINKTI SAVO PLAUKAMS? Neturėsi daugiau kaltunuotų, rėsvų, krantinčių, pleiskanuotų, apmirusių, žodžiu—liguotų plaukų—ko turėsi, jei visuomet gėdinties, nes tas daro Tau nepaprastai nemalonumą—jeigu tik umai pradėsi vartoti mūsų su-taisytus plaukams vaistus "Dermafuga". Geresnių plaukams vaistų už "Dermafuga" nėra! "Dermafuga" padarys tą, kad Tau plaukai bus tankūs, švelni ir skaitys! Oda Tavo galvoje bus lygi, pleiskanos išnyks ant visados, o plaukai niekad daugiau neslinks. Būsi patenkintas savo plaukais! Ne pavydėk kitių puikiems plaukams, nes pats gali turėti dar dailesnius! Reikalaujant prisiųsim Tau pačią suvis dykai išbandymui "sampilą". Prisiųsk 10c stampomis persiuntimo laiš, gausi išbandymui dėžutę "Dermafuga" veltui, sykiu ir brošiūrą, užvardytą: "Puikūs Plaukai". **ARGIL SPECIALTIES CO.** Dept. 15 P. O. Box 37, Philadelphia, Pa.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVĖ Užlaikome laikrodžius ir laikrodėlius, aukštus medus, šlubi-nius ir deimantinius, muzikas, gramofonus su lietuviškais rekordais, koncertinas, ant kurių gali groti ir nemokantys visokių instrumentų, armonikas rusiškas ir prusias, importuotas ir taip jau rusiškas balalaikas ir gitaras. Taipgi vargonų pardavimas. Dirbu visokius ženklelius del Draugų. Taipgi taisome laikrodžius, laikrodėlius, visokius muzikalius instrumentus ir reolverius. Savo darbą garantuojame. Musų kainos ant visko žemesnės, negu kitur. Gyvenantis už Chicago orderius galite siųsti per laiškus. **STEPONAS P. KAZLAWSKI** 4632 S. ASHLAND AVE., CHICAGO, ILL. TELEPHONE DROVER 7309 Kataloga visiems dykai, kas tik prielais už 2c. Štampa.

A. A. SLAKIS ADVOKATAS Miesto ofisas: Room 824 19 So. LaSalle St., Chicago, Ill. Tel. Randolph 5246 Gyvenimo vieta 8255 So. Halsted Street Tel. Drover 5326

Dr. Franklin O. Carter Daktaras ir Specialistas Akių—Ausų—Nosies—ir Gerklės 20 Merg Street ant State Gates 120 So. State Street Užima visa 3-ra Flora Aduos nuo 9 iki 7 vakaro Nėdėliomis nuo 10 iki 12

REIKALINGI VAŽINĖJANTI AGENTAI Kiekvienam mės tevažinėti ir rodyti aniją 1916 GER MOTORBIKE modelį. Rašykite susi pažinimui su mūsų spėjalių pasiūlymu. PRIŠTATOMAS DYKAI del 30 dienų iš-mėnimo. Klausykite didelio katalogo ir paaiškinimų stebuklin-giausio pasiūlymo, Agentai kuomet nors daryto ant dviračių. Jus bu-Reikalingi site nusteibinti mūsų kainoms ir pažymėtinoms išlygomis. 44 RUSYS, sulys didumo ir spalvos Ranger dviračių. Pilniausios visos Amerikos. Siuos, lempuotės, ratai ir visos reikalingos dalyos už pusę paprastos kainos. Nepirk dviračio, kol negausi mūsų katalogo. Rašys dabar **MEAD CYCLE COMPANY** Dept. F. 395 Chicago Ill.

REIKALINGI MINERAL 50 minerų i Diverson, Ill. 20 i Glen Carbon ir 40 i Dewmain, Ill. Visos šios nuomos yra po priežiūra United Mine Workers Organization. Visi šie miestai, kur randasi tos minos turi pirmos klasos mokyklas, gražius namus, minose dirbama pilnas laikas; mokama pilna Illinois miera. Minerų algos siekia 70c. už toną ir 74c. už toną. Anzeli bėga nuo šesiu iki aštuonių pėdų. Po-žeminiams darbininkams mokama nuo \$3.35 iki \$3.60 i dieną, žemiusios kainos ką mokama darbininkams tai \$2.96 i dieną. Adresas: Madison Coal Corporation, Diverson, Ill. Madison Coal Corporation, Glen Carbon, Ill. Madison Coal Corporation, Dewmaine, Ill.

MES geriname šį laikraštį savo skaitytojams. TIE, kurie garsinasi mūsų laikraštyje, padeda mums gerinti jį del mūsų skaitytojų. UŽTAT mes turime pirkti pas tuos, kurie garsinasi pas mus. PADEKIME jiems gerinti jų biznį, užtat, kad jie padeda mums. Jeigu Jums reikia ką pirkti, visuomet pirkite nuo tų, kurie garsinasi mūsų laikraštyje. Remkime tuos, kurie mums remia.

LIETUVIŠKA CHICAGOJE Užlaikome laikrodžius ir laikrodėlius, aukštus medus, šlubi-nius ir deimantinius, muzikas, gramofonus su lietuviškais rekordais, koncertinas, ant kurių gali groti ir nemokantys visokių instrumentų, armonikas rusiškas ir prusias, importuotas ir taip jau rusiškas balalaikas ir gitaras. Taipgi vargonų pardavimas. Dirbu visokius ženklelius del Draugų. Taipgi taisome laikrodžius, laikrodėlius, visokius muzikalius instrumentus ir reolverius. Savo darbą garantuojame. Musų kainos ant visko žemesnės, negu kitur. Gyvenantis už Chicago orderius galite siųsti per laiškus. **STEPONAS P. KAZLAWSKI** 4632 S. ASHLAND AVE., CHICAGO, ILL. TELEPHONE DROVER 7309 Kataloga visiems dykai, kas tik prielais už 2c. Štampa.

Plymouth National BANK Plymouth, Pa. Kapitalas su perviršiu \$200,000.00 Šitoji Banka prižiurima Suvienytų Valstijų valdžios. Moka 3 nuosimčius nuo sudėtų pinigų. Galima susikalbėti lietuviškai. G. N. Postlethwaite, iždininkas. Mandagus patarnavimas.

Naujas "Laikraštis" "Michigano Ukininkas" Jau išėis 4-tas numeris, kuris tinkamas visiems ir lengvas skaityti. Kainuoja tik \$1.00 metams. Pusemetinis šis daug didesnis ir su daug paveikslų. Taigi užsiprenumeruokite ir pasi-naudokit gražiu ir naudingu laikraščiu, kuris rašo daugiausia apie ūkininkystę, kas lietuviams yra malonu skaityti, nes visi esame ūkininkų vaikai. Norėdami pirkti žemės ir apsikinti nuo išnaudotojų rašykite "Ukininką", o gausite teisingą patarimą. Adresuokite su marke: M. WALENCIUS, P. O. Box 96, Hart, Mich.

REIKALINGI MINERAL 50 minerų i Diverson, Ill. 20 i Glen Carbon ir 40 i Dewmain, Ill. Visos šios nuomos yra po priežiūra United Mine Workers Organization. Visi šie miestai, kur randasi tos minos turi pirmos klasos mokyklas, gražius namus, minose dirbama pilnas laikas; mokama pilna Illinois miera. Minerų algos siekia 70c. už toną ir 74c. už toną. Anzeli bėga nuo šesiu iki aštuonių pėdų. Po-žeminiams darbininkams mokama nuo \$3.35 iki \$3.60 i dieną, žemiusios kainos ką mokama darbininkams tai \$2.96 i dieną. Adresas: Madison Coal Corporation, Diverson, Ill. Madison Coal Corporation, Glen Carbon, Ill. Madison Coal Corporation, Dewmaine, Ill.

MES geriname šį laikraštį savo skaitytojams. TIE, kurie garsinasi mūsų laikraštyje, padeda mums gerinti jį del mūsų skaitytojų. UŽTAT mes turime pirkti pas tuos, kurie garsinasi pas mus. PADEKIME jiems gerinti jų biznį, užtat, kad jie padeda mums. Jeigu Jums reikia ką pirkti, visuomet pirkite nuo tų, kurie garsinasi mūsų laikraštyje. Remkime tuos, kurie mums remia.

LIETUVIŠKA CHICAGOJE Užlaikome laikrodžius ir laikrodėlius, aukštus medus, šlubi-nius ir deimantinius, muzikas, gramofonus su lietuviškais rekordais, koncertinas, ant kurių gali groti ir nemokantys visokių instrumentų, armonikas rusiškas ir prusias, importuotas ir taip jau rusiškas balalaikas ir gitaras. Taipgi vargonų pardavimas. Dirbu visokius ženklelius del Draugų. Taipgi taisome laikrodžius, laikrodėlius, visokius muzikalius instrumentus ir reolverius. Savo darbą garantuojame. Musų kainos ant visko žemesnės, negu kitur. Gyvenantis už Chicago orderius galite siųsti per laiškus. **STEPONAS P. KAZLAWSKI** 4632 S. ASHLAND AVE., CHICAGO, ILL. TELEPHONE DROVER 7309 Kataloga visiems dykai, kas tik prielais už 2c. Štampa.

APIE KARĘ.

(Žiūr. "Draugo" No. 173)

Karės šaltinių naikinimas.

Karės, kaip ir kiti daiktai ant žemės, turi savo šaltinių. V. Jezus uždraudė daryti tuos daiktus, iš kurių karės išbėga, kaip vanduo iš šaltinių. Kristus uždraudė pagedauti svetimų daiktų, uždraudė kerštą, uždraudė piktybę ir puikybę, nes iš tų daiktų karės ir kyla. Jeigu žmonės pildytų šitos V. Jezaus uždraudimus, tai karių negalėtų būti. Visi raštininkai, kurie tvirtina, kad Jezus užgynė karės, savo tvirtinimą prirodinėja tik tais Jezaus žodžiais, kuriais Jis užgynė karių šaltinius.

Mes, katalikai, smarkiai turime dirbti, kad karės pasaulyje išnyktų. Vienatiniš budas tam tikslui įvykinti yra karės šaltinių naikinimas.

Karė yra ne vieno žmogaus darbas, o dviejų tautų arba viešpatijų. Vieno žmogaus dorybė karės nepanaikina. Nors jįsai būtų iš doriausių, nors pilniausiai būtų panaikines karių priežastis savo širdyje, tai jo tautiečių širdys pridirs tų priežastį užtektinai, ir karė bus. Kadangi karė gali būti, mažiausiai, tarp dviejų tautų, todėl vienos tautos pakilimas doroje, karių nesustabdo. Reikia, kad dora pakiltų visose tautose. Tik tuomet užpuolikai išnyks ir nyks ta šloginė karių priežastis.

Tarptautinis teismas.

Bet V. Jezus nesitikėjo, kad kada nors visi žmonės bus taip geri, jog visus jo įsakymus pildys. Jis pats kalbėjo: "Reikia kad būtų papiktinimų, tačiau nelaimė tam žmogui, per kurį ateina papiktinimas" (Mat. 18,7). Bet karė gali išnykti ir tada, kada didesni žmonių dalis tiek pasidarys dora, kad svetimo nenorės, silpnėsio neskriaus, nei kitų karės šaltinių nedarys. Nors likusioji bloga žmonių dalis gali dar ir tada užpulti bei pavergti doringą žmonių dalį, tačiau ta doringoji dalis gali susiorganizuoti ir vienu savo stiprumu apsiginti nuo užpuolimo. Tik reikia, kad ji būtų galingesnė už blogąją.

Bet nei viena tauta nėra taip didelė, kad apimtų visą pasaulio žemę. Todel toji doringoji dalis tik tuomet gali sustabdyti karės, jei turės suomi sustabdyti ginčus tarp tautų esančių joje. Reikia tarptautinio teismo.

Pasaulinių viešpatijų atstovai 1899 m. Niderlandijos sostinėje Haagoje sudarė tokį tarptautinį teismą viešpatijų ginčams teisti. Tamista išreiškė kitokią mintį, butent, kad Sv. Tėvas tautos susiginėjus ištiurtų kuri yra kalta — kuri teisinga, ir apskelbtų tą ištarmę. Tamista net klausė, kokis buvo tada popiežius, kada kilo pirminė

karė tarp katalikų, ir stebiesi, kodėl jis tos karės nesutrukė.

Senovėje buvo daugybė mažųjų tautelių, prieš joms susiliesiant į didesias. Sunku sužinoti, kada ir buvo pirmoji karė tarp katalikų, bet žinia, kad popiežius jos sutrukdyti negalėjo, nes patys katalikai pripažįsta Sv. Tėvo valdžią tikėjimo dalykuose, o nepripažįsta jos žemiškuose dalykuose. Kadangi karės kyla iš nesutikimų apie žemiškus daiktus, tai popiežius išdavus apie juos ištarmę, nei patys katalikai tos ištarmės nepaklausytų.

Yra buvę daug tokių pavyzdžių. Sicilijos karalius Rogeris patį popiežių Honorijų II paėmė nelaisvėn. Pijus X 1914 m. rašė laišką Austrijos cesoriui katalikui Pranciškui Juozapui, kad nekariautų su Serbais. Cesorius nepaklausė.

Popiežius galėtų būti tarptautinių ginčų teisėjas, jei pačios tautos jam tą priedėtinę pavestų. Ispanija su Vokietija buvo susiginėjusios apie Kanarijos salas. Tą ginčą jiedvi pavėdė ištirti Leonui XIII ir ištarmę duoti. Kad Sv. Tėvas ištarmę išdavė, karės tarp Vokietijos ir Ispanijos nebuvo. Kaip žmonės išsirenka teisėjus, taip tautos tokiu teisėju galėtų išsirinkti popiežių. Kol kas jos to dar nepadarė.

Bet ir Haagos tarptautinis teismas ir popiežius tik tada tegalėtų sulaikyti susiginėjusias tautas nuo karės, jei galėtų nepaklusnias priversti pildyti ištarmę. Anglija 1900 m. nenorėjo Haagos teismui pavesti savo ginčo su boerais ir pasidare karė. Vokietija 1914 m. nenorėjo tam teismui pavesti savo nesutikimų su kitomis viešpatijomis ir užsidedę pasaulis. Tokių nenorimų eiti teisman žmonių visuomet bus. Tai gi kares galės sustabdyti tik tokis teismas kuris turės jėgos priversti ir galingiausią karalių pildyti savo ištarmę. Teismas be jėgos yra žaislas (zabova), ne teismas. Tik tada popiežius galėtų teisti karalius ir suvaldyti juos nuo karių, jei turėtų tiek kariuomenės, kad galėtų pusę pasaulio įveikti. Dabar Sventasis Tėvas tokios kariuomenės neturi, todėl nei neskelbia ištarmių apie kares.

Mūsų programos.

Mes norime, kad karės greičiausiai pasibaigtų, delto mes turime kuolabiausiai reikalauti, 1-a kad po šitai kare būtų sudarytas tarptautinis teismas, 2-a kad tas teismas būtų augščiausias vadas visų pasaulio kariuomenių. 3-čia Jis turėtų taipgi nuskirti kiek kariuomenės turi laikyti kiekviena tauta. Kadangi tautų pavergimas po tautomis yra neteisybė, kadangi karės gali išnykti tik teisybė pildant, todėl mes statome reikalavimą, 4-a kad visoms tautomis būtų laisvė jų kalbos ribose, atsižvelgiant ir į ekonominius kiekvienos šalies reikalus.

Mūsų programos susideda iš keturių dalių. Ketvirtąją mes statome į pirmąčią vietą, nes tik ją įvykinus galima kalbėti apie įvykinimą anų trijų. Ar Sv. Tėvas, ar Haagos teismas, ar kokis nors nežinomas daiktas taps tuomi tarptautiniu teisėju, tai jau netaip svarbus dalykas. Tiktai tam teismui būtina reikalingos dvi ypatybės: 1-a kad jįsai būtų visiškai doras, idant neimtų šelpti vieny skriausdamas kitus. 2-a Jis turi būti kuoaugščiausiai protingas, kad nesusiduoų prigauti tiems, kurie sukičybėmis norės jį prigauti, nes tokių bus.

Daugeliui šitas mūsų programos nepatiks, nes jo nei suprasti negalima be žymaus minties intempimo. Kur kas trumpesni ir aiškesni išrodo sektantų, Tolstojaus ir socialistų plenai. Sektantų ir Tolstojaus pažiūros sako: "Nekariauk niekuomet. Tegul bevelyk tave užmuša, negu tu kitą užmuštum." Tamista prie tų sektantų pridedi ir Sv. Maurikijų su jo legija.

Sv. Maurikijus.

Bet Sventasis Maurikijus čia netinka. Jis ir jo draugai, apie 12 tukstančių vyrų, vadinosi Tebų legija. Jie buvo kareiviai ir kariavo su tautomis emusiomis užpuldinėti Rymo imperiją iš šiaurii. Cesorius Maksimianus Herculius jiems liepė, kad jie aukotų stabams, o Maurikijus su draugais buvo katalikai. Jie atsakė aukoti stabams. Cesorius Maksimianus už tą nepaklusnybę liepė išžudyti kiekvieną dešimtą kareivį. Pirmai dešimties eilei žuvus, ciecoriaus atsiųstasis atkartojo paliepinimą aukoti stabams. Tebų legija vėl atsakė. Tada budeliai nužudė vel kiekvieną dešimtą, bet likusieji vis-gi neapsiėmė padaryti stabmeldiskajį darbą iki žuvo paskutiniai. Tat įvyko 287 m. prie upės Rodano (prancuziskai Rhone) netoli to daikto, kur ji ibėga į Lemano ežerą.

Sv. Maurikijaus apsigėjimas reiškia, kad pirmieji krikščionys neapsėmė stabmeldžiauti, nors už tą nepaklusnybę juos baudė mirtimi. Antra tat reiškia, kad jie nekelė maišto arba revoliucijos, nors ir prisakymas buvo neteisėtas ir jie buvo ginkluoti kareiviai drąsesni ir tvirtesni už savo budelius. Bet Sv. Maurikijaus apsigėjimas anaipol neliudija, kad jie būtų pripažinę nedoru daiktu karę, apginančią tėvynę nuo neteisėto užpuolimo.

Tarp Kristaus, pirmųjų krikščionių ir dabartinių katalikų nėra skirtumo pažiūros į karę. Visi vienai pripažįsta, kad valia yra dalyvauti kareje apginant teisingus tautos arba viešpatijos reikalus, ir visuripinasi panaikinti šaltinius iš kurių karės kyla, kad ilgainiū jų nebūtų.

Sektantų programos.

Mes nepeiksime Tolstojaus ir tų sektantų, kurie draudžia karę visai. Jų ir

katalikų yra vienas tikslas, kad karės išnyktų. Bet jų ir mūsų nevienokios priemonės. Jie nemato, kad karės išnykimas priklauso nuo pasaulio doros pakilimo, kad tai dorai peržemai tebesant karės uždraudimas, suvaržo geruosius, padrasi-na bloguosius, ir visai nepasiekia savo tikslo.

Tamista sakai, kad Suv. Valstijos pagerbė tuos sektantus, kurie yra įsitikinę karės blogume, ir pridedi, kad dar didesnės ir geresnės pasekmės būtų pasirodžiusios, jei visi katalikai būtų kaip sektantai pasisakę karių nepripažįstą. Bet aš abejoju, ar būtų taip įvykę, kaip Tamistai rodosi. Minėtųjų sektantų paliosavimas įvyko į porą savaičių po registracijai. Ji jau buvo parodžiusi, kad yra 9 milijonai užsirašiusių vyrų, nors reikia nedaugiau dviejų milijonų, kad tų sektantų yra nedaug, kad trumpai sakant, Suvienytos Valstijos turės užtektinai kareivių, paliosuodamos sektantus. Visai kitokis aplinkraštis apie paliosavimą būtų iššjęs jei iš surašo būtų pasirodė, kad kareivių pritrūks. Katalikų prisidėjimas būtų padaręs tik tą, kad nei sektantai nebūtų likę liusi nuo kareiviavimo. Antigalo katalikai negali mainyti savo plenų sulyg vienos ar kitos šalies laikiniųjų reikalų. Katalikystė rengia karių panaikinimą augščiaiu išdėtuju budu, keldama pasaulio dorą ir organizuodama doruosius.

Socialistų programos.

Sektantai sako: "Geriau tegu tave užmuša, negu tu kitą užmuštum. Socialistai amžinų dieną nepriima to sakinio. Jų dvasia visai priešinga. Jie garbina revoliuciją, kuri įvyksta žmonių žudymu. Tame jie skitiasi ir nuo katalikų. Katalikai dar nedraudžia karių tarp tautų, bet jau draudžia karę tarp luomų vienoje tautoje. Pripažindamas luomų karę su kruvinomis revoliucinėmis priemonėmis "varymū kulkos kaktom," kaip tat sako viena lietuvių socialistų proklamacija, socializmas platina kares, o nesiaurina jų. Baisioji dabartinė karė ne patinka dabartinė, daugelis nesupranta delko Suv. Valstijos įsivėlė į ją; todel Amerikoje yra nepasitenkinusis karę. Keldamas protestus prieš ją, socializmas tamsykinui daugina savo šalininkų skaičių. Kad socializmas pasijus turys tiek žmonių, jog pasitikės įveikti nesocialistus, tai jįsai nesidrovės pavartoti visų kariškų priemonių su jų baisenybėmis, kad jo viršus ir valdžia būtų visame pasaulyje. Svetimų teisių jis niekuomet nepripažindavo. Jų jis nepripažįs nei savo pavergtajai žmonijos daliai, kuri susidė iš visų luomų, išskyrus rankpelnius ir iš tų rankpelnių, kurie dvasios ir doros reikalus brangys labiau negu pilvą.

Rankpelnių yra visose tautose ir kitaip dirbančių žmonių taip-gi yra visose.

Kada stos į karę viso pasaulio rankpelniai su nerankpelniais, tada neliks nei vienos neutralės šalies, nei vieno neutralio žmogaus. Tai bus karė platesnė už dabartinę. Tai karei socialistai dabar renka žmones ir jėgas mažai kalbėdami apie tai.

Suvedimas.

Dabar matyti skirtumas tarp katalikų, sektantų ir socialistų pažiūrose į karę. Sektantai karių nepripažįsta, bet joms prašalinti vartoja nepasekmingą priemonę. Katalikai nedraudžia teisę ir tiesą ginti organizuota kariuomene, bet rengia karių panaikinimą kovodami su šaltiniais, iš kurių karės atsiranda. Socialistai protestuoja prieš tautines kares, bet rengia pasaulinę luomų karę.

Laikas suimti šitą atsakymą į trumpus sakinius. 1-a Tarp Kristaus, pirmųjų krikščionių ir dabartinių katalikų mokslo apie karę nėra skirtumo. 2-a Kol nėra tarptautinio teismo, turinčio galybę priversti ir nenorinčius pildyti ištarmę, nėra nuodėmės dalyvauti kareje, ginančioje teisę ir tiesą. 3-čia Tarptautinis teismas trukdantis kares, galės įvykti tik tada, kada nors pusė žmonių jau nesi-nešios savo širdyse šaltinių gundančių kares. 4-a Katalikystė rengia tokį karių panaikinimą, bet jos plenas suprantamas yra tiktai giliai ir daug mintijantiems žmonėms. 5-a Kunigai nedraudė registruotis 5 birželio šių metų, nes neturėjo prirodymų, kad Amerika rengia karę užpuolančią kitus. Dar-gi priešingai, yra ženklų, kad Amerika rengiasi apsigynimo karę, jei ne nuo vokiečių, tai nuo tų, kurių šnipai pradžioje šių metų sukinėjo apie visas Amerikos įžaidžiamas vietas. Ne viską Wilsonas pasako ką žino. Ne viską nei laikraštis gali rašyti, ką suprantą. (Galas)

MASTER SYSTEM
MOKYKIS KIRPIMO IR DESIGNING VYRISKI IR MOTERISKU APREDALU
Mūsų sistema ir ypatiskas mokytinas padarys jus zinovu į trumpą laiką.
Mes turime didžiausius ir geriausius kirpimo-designing ir siuvimo skyrius, kur mes suteiksime praktiską patarimą kuomet jus mokysitės.
Elektra varomos mašinos mūsų siuvimo skyriuose.
Jūs esate užkvięiami aplankyti ir pamatyti mūsų mokykla bile laikindiena ir vakarais ir gauti specialią kaitę kainą.
Patirtos daromos pagal Jūsų miera—bile stailia arba dydžio, iš bile mady knygos.
DESIGNING SCHOOL
J. P. Kasnicka, Perdėtinis
118 N. La Salle gatvė, Kambarys 416-417, prieš City Hall

\$195 Padėty pagal Jūsų užsakymą
Specialistiskas pasiūlymas del išmonei-mo, mado, ar ko.
Jums gerumo: Aštos geros kelnes del drabužių išsi-uti ar prie dar. Jūs gausit: 1. Parinkto puikaus stilio, garantuotos ant 18 mėnesiu. stiprios ne kloti. Jeigu netikėte sugražinti-mė pinigų, grąsinti ju vėrtė \$5.00. Bet kol kas atiduodame vienam kostume-rui užimokėjusiam už persiuntimą—viena nors tik už \$1.95.
BE JOKIO LAISDI EXTRA.
Niekio nereikia mokėti extra už kilpas luostioje, už kečenių skėverus, už ausuviną kraštų išvėrus, nei už didelę miera. — visos naujos vna-tybės nuvika.
JEI ŽSIDIRETI, jeigu imsite miera savo gimimės ar pažistamiems. Jaunas vyras Jurgis Gekovich viena diena uždirbo \$66.16. Reiklaukite "mėnuo" tuoliau: gausite dykai.
Chicago Kriaučiū Susivienijimas.
Mūsų kabinas pinigų.
CHICAGO TAILORS ASSOCIATION
Dept. 515 S. Franklin st., CHICAGO.

MENNEN'S

Originališkas BORATED TALCUM Del KUDIKU

Mėra geresnio ir greitesnio palengvimo jaunai odai kaip Mennen's Daktarai ir slaugintojai ji pataria, nes ji yra gryna. Dabar gamamas naujo stiliaus dėžutėse: visose vaistinėse.

Šis paveldimas Jums užtikrina, kad tai ne imitacija. Visuomet reikalaukite Mennen's.

GERHARD MENNEN CHEMICAL CO., NEWARK, N. J.

Panedelio Vakaro Patarnavimas Del Taupinančių.

Šios bankos valdyba apsvaistė, kad daugumai depositorijų yra neparanku atsilankyti dabartinėse bankos valandose.

Užtat del parankumo tokių depositorijų, mūsų Savings Departamentas bus atdaras Panedėliais iki 8 valandai vakare.

Mūsų depositoriai yra apsaugoti Kapitalu ir Perviršium \$5,100,000.00. Banka, kurioje lietuviškai yra kalbama ir Lietuviai yra kviečiami atsilankyti.

State Bank of Chicago

LA SALLE ir WASHINGTON GATVIŲ

Priešais City Hall

1867 Penkdešimtmetis Apvaksčiojimas 1917 The Hibernian Bank

[kurta 1867 metuose.

Plotvakarinis kampas La Salle ir Adams St.

Suvisr 60,000 depositerių

SAVINGS DEPARTMENT

Depositas ant dolerio ir daugiau priimami 3 nuosimti mokame ant metų.
Atdara Subatoje nuo 6:00 iki 8:00 val. vakarą.
Saugi Banka kuri yra pasirėngus Jums patarnauti.
Trust Department išpildo visus preminius skyrimus.
REAL ESTATE DEPARTMENTAS
Perka ir parduoda žemės ant komisijos: skoliname pinigų ant namų: iškollektuojame randas.
Real Estate Mortgage Bonds, Katalikiško Vyskupo Chicago, yra dabar ant pardavimo \$500 ir augščiau.

Auksuoti Rožančiai

Tik ką aplaikėte gijuntinį iš Europos puiklausy rožančių įvairių spalvų.

No. 1437. Karoliai įvairių spalvų. Reikalaujant paminkėite kokios spalvos pageidaujate. Lenciugelis ir kryželis storai auksuoti kaina su prisuntimų 75c

No. 1438. Balto Akmenelio karoliai. Stora auksuoti lenciugelis ir kryželis. Gvarantuoti ant 5 metų. Kaina su prisuntimu tik \$1.25

No. 1439. Galama gauti įvairių spalvų karoliais. Kryželiai "Roman Gold". Gvarantuoti ant 5 metų. Kiekvienas atskirai įdėtas gražioje dėžutėje. Puikiai davana delei giminių. Su prisuntimu \$2.00

Užlaikant paminkėite numerį ir kokios spalvos norite. Pisigus galite gauti išperkant money order, registruotame laiške, arba viscentiniais krasos šonkleliais. Adresuokite:

DRAUGAS PUBLISHING COMPANY

1800 W. 46th Street, Chicago, Ill.

CHICAGOS ZINIOS

Ketvirtadienis: 26 liepos Sv. Onos. Ji buvo Švenčiausios Marijos motina ir V. Jėzaus močiutė. Sv. Ona skaitosi Lietuvos globėja.

Penktadienis: 27 liepos Sv. Pantaleono kankintinio. Jis buvo augštos giminės turtingas žmogus ir mokytojas gydytojas. Nikomedijos mieste. Už katalikų tikėjimo platinimą Pantaleonas žuvo Dioklecijono cėsuriaus laikais pačioje pradžioje ketvirtąjo šimtmečio.

TOWN OF LAKE.

Šiandien ketvirtadienį 26 liepos 7:30 vakare, Sv. Kryžiaus parapijos svetainėje bus Spaudos Draugijos susirinkimas. Visi nariai, norintieji įsirašyti ir kiti mūsų tikslams prijaunantieji meldžiami atsilankyti.

Kun. Jonas Statkus.

KAS DAUGIAU DEDASI PRIE VYČIŲ APSKR. CHORO!

Nors dabar Chicago Lietuvos Vyčių apskrėčio choro narių skaičius siekia arti 100, bet nauji dainininkai vis dar labai pagėdaujami. Juo daugiau mūsų bus, juo pasekmėms bus darbas. Chicagoje yra užtekinai abiejų lyties vyčių, galinčių tinkamai dainuoti ir tik reikia pasiūlyti, kad savo chorą padidintume bent iki pusantro šimto narių. Sekanti choro repetitija įvyks ryt, penktadienį, 8 val. vakare, Mark White parko salėje (prie 29 ir Halsted gatvių). Labai būtų malonu, kad šion repeticijon atvyktų didelis būrys naujų narių.

Kas tur gerą kakarinę, ir myl' dainas ir tėvynę—Rašykites vyčių choram.
J. P. Vilimas,
Choro rašt.

KRATOS VIESBŲ CIUOSE.

Pastaraisiais laikais Chicago policija labai sujudo švarinti viešbučius. Šiomis dienomis darėta kratos daugelyj viešbučių prie State gatvės. Keliolika abiejų lyčių ypatų tapo areštuota už nemoraliską elgimąsi.

PATARIMAI APIE KAREI-VIAVIMĄ.

Visi norintieji gauti patarimų apie registraciją ir pasiūlosavimą nuo kariuomenės galite kreipties į vietinį Emigracijos Sąjungos Biurą (Immigrant's Protection League) — 1140 Michigan ave. Biuras atdaras nuo 2 val. po pietų iki 9 val. vakare. Girdėjome, kad ten galima susikalbėti lietuviškai, lenkiškai ir kitomis kalbomis.

BAISI MIRTIS.

Dviejų metų amžiaus mergytė Dora Margolis (1413 W. Taylor str.) bevaizdama ingruvui į katalą su verdančiu vandeniu ir kelioms minutėms prasklinkus mirė baisioje kančiose.

NEUŽSIGANĖDINĖ, KAD SVETIMŠALIS PALIUSUOJA.

Daugeliose Chicago vietose amerikiečiai pradėda kelti protestus prieš paliuosavimą nuo kariuomenės tų, kurie neturi jokių pilietybės raštų. Kaikuriose rekrutavimo divizionose labai daug yra svetimųšalių ir už tat mažai kas amerikiečių bus liūsi nuo kareiviavimo.

MOBILIZUOJAMA GVARDIJA.

Jau ir Chicagoje prasidėjo mobilizacija "Illinois National Guard". Spėjama, kad už kelių dienų 8,000 chiegiečių atsarginių pasidabins kariška uniforma.

UŽMUSĖ LIETUVI.

Šiomis dienomis prie gatvių Halsted ir 119 L. Krenkovicz' užmūšė besiginčydamas Karolį Kavanuną (749 W. 118th St.). Žmogžudys pasodintas kalėjiman.

TOWN OF LAKE.

Liepos 18 d. 1917 m., L. Vyčių kuopa laikė savaitinį susirinkimą, kurį atidarė pirm. Strasevičius.

Susirinkimas vėsta kuopieriausioje tvarkoje. P. V. Damašas davė sumanymą, kad vietos L. Vyčių kuopos pagalbė vyčių 13 tai kuopai išparduoti rengiamo vakaro bilietus. Toliau nu tarta pasiūsti telegramą į kongresą.

O. Bložaitė.

NUSIŽUDĖ DEL KAREI-VIAVIMO BAIMES.

Kai 1002 numerį pašauks kareiviauti, niekas neatvyks. John Owezer (4841 Bishop gatvė), to numerio savininkas už vakar nusižudė Palos parke del baimės pakliuti karės laukan.

ŠAUKIAMŲ KARIUOMENEN PARODAVIMAS.

Artimiausioje ateityje Chicagoje norima surengti patįjotišką parodavimą 25,000 vyrų, kurie bus pašaukti prie ginklo.

PRANEŠIMAS.

Šuomi pranešame, kad "Draugo" Bendrovės šerinininkų specialis susirinkimas bus 22-ą dieną rugpjūčio, 1917, 2-ą valandą po pietų "Draugo" bendrovės name, 1800 W. 46th St. Minėto susirinkimo tikslas bus bendras visų "Draugo" Bendrovės šerinininkų pasikalbėjimas apie padauginimą "Draugo" Bendrovės kapitalo nuo \$25,000.00 iki \$50,000.00 ir numazinimą šerų kainos par value kiekvieno šero nuo \$25.00 ant \$10.00 už šerą.

Kun. A. Ežerskis, pirm.
J. J. Statkus, rašt.

NOTICE.

Notice is hereby given that a special meeting of the stock-holders of the Draugas Pub. Co. will be held at 1800 W. 46th St., on the 22nd day of August 1917 at the hour of 2 o'clock p. m., for the purpose of considering the voting upon the proposition to increase the capital stock of the said Draugas Publishing Company from \$25,000.00 to \$50,000.00 and also the proposition to decrease the par value of each share of stock from \$25.00 per share to \$10.00 per share.

Dated this 13th day of July, 1917.

Rev. A. Ežerskis, pres.
J. J. Statkus, sec'y

PRANEŠIMAS.

Amerikos Lietuvių Rymo Katalikų Labdaringos Są-

jungos Centro susirinkimas įvyks ketverge, 26 liepos š. m., 8 val. vakare, Apveizdos Dievo parapijos svetainėje (1800 So. Union Ave.) Į šį susirinkimą prašome atsilankyti visus labdarius, nes daug yra svarstymui dalykų.

Rašt. V. B.

Apskelbimai

Vargonininkas, geras vedėjas bažnytinio choro ir turintis gerą balsą paieško tuojaus vietos. Atsišaukite. Organist of St. Mary's Anna Church Box 292 Marianna, Pa.

Jauna pora, priversta parduoti \$160.00 vertės sėklyčios setą už \$30.00. Stalas ir 6 kedės už \$20.00. Idivonas, kamoda ir Plėninė Lova, \$225.00 Vietrola su rekordais už \$50.00. Pianos vertės \$800.00 parduodamas už 200.00. Rakan-dai vartoti tik 90 dienų.

Rezidencija:
3019 Jackson Blvd.
Arti Kedzie ave., Tel. Kedzie 1197

PARSIUDUODA grosernė ir maža krautuvelyė su 5 kambariais užpalkalyje už pigią kainą.
Atsišaukite.
2245 W. 22nd St.

PARSIUDUODA drapanu dirbtuvė, iš priežasies savininkas priverstas išelti į karę.

JOHN EUREKAITIS
1803 W. 46th St., CHICAGO, ILL.

PARSIUDUODA gera farma su visa gospadoryste ir viskas kas tik randasi ant farmos. Netoli didelio miesto Waterbury, Conn. Kas norite dainoti daugiau prašau rašyti ant sekančio adreso:
MR. P. FRANCESON,
R. F. D. No. 1, Woodbury, Conn.

Parsiudoda 7 sėdynių automobilas Sedan body (viršus) 1917 modelio. Kam reikalingas parduosiu už pigią kainą.
John Matjukas,
3338 Emerald Ave., Chicago, Ill.

Parsiudoda maža saldainių ir kitokių mažmenų krautuvelyė. Priežasies vytras mane apleido. Viską parduosiu už \$150.00.

Meldžiu atsišaukti ant sekančio antrašo:
Mrs. P. Barjiniene,
2478 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

PAMETĖ

Kas nors pinigų, 24 birželio, ant Sv. Kazimiero Seserų Vienuolyno žemės, mokslo užbaigimo dienai. Kam tai atsitiko, tesikreipia prie Vienuolyno Viršininkės.

REIKALINGA MERGINA kad galėtų užimti ofiso darbą. Alga \$10.00 į nedėle.
Atsišaukite šiuo adresu:
BRIDGEPORT CLOTHING CO.
3246 So. Halsted St., Chicago.
Tel. Drover 2840.

LIETUVIAI TĖMYKITE!

Užlaikau visokios rūšies maldaknygių ir įvairių kitokių knygų. Parduodu už pigią kainą; užrašinėju laikraščius "Draugo", "Darbininką", "Žvaigždę", "Vyty", "Zvirblį", "Tautos Rytą", "Pažangą", "Mokslėvį", "Motery Dirvą" ir "Garsą". Galite gauti ir pavieniais numeriais nusipirkti. Kreipkitės pas:
A. S. KULBICKAS,
7602 Aberdeen ave., N.E.,
Cleveland, Ohio.

Pajieškojimai.

Pajieškau brolio Blazio Kovalčiko—Vilniaus gubernijos, švenčionių pav. Žablotišės vol., Sobaliskės sodos. Jis yra vedęs. Pačią ir 2 vaiku paliko Lietuvoje. Metai atgal gyveno Chicagoje, o dabar nežinau kur randasi. Kas žino, prašau man pranešti mano adresu:
K. K.
4615 So. Honore St., Chicago, Ill.

Pajieškau partnerio į Aptieką, gerą vieta apgyventa Lietuvių ir Lenkų. Viena Lietuviška ir Lenkiška aptieka East St. Louis Ill. 19 tūkstančių ateiviu. Kreipkitės šiuo antrašu Dr. J. J. Vizgirdas
529 Collenaville ave. E. St. Louis Ill.

Elena Litvinskienė iš Suv. gub. ieškau savo gūpauš Vince Litvinskio ir Maip giminių ar pažystamų. Mano adresas toks:
RUSSIA, Gorod Voronež, Tamovskaja ul. No. 16 Polučyt Elenė Litvinskol.

PAIEŠKAU savo sūnų Jono ir Pranciškaus Martinkų. Jie patys ar už jų kas žino apie juos meldžiu širdingai man pranešti už ką busiu dėkingas.
P. MARTINKUS,
647 Bishop ave., Aurora, Ill.

Aš Jonas Wiedro pajieškau savo pusbrolio Antano ir pussesorės Zofijos. Paolina iš Kauno gub., Wilkmergės pav. Pagirų parap. Griaukiv sodžiaus. Jie patys arba kas žino meldžiu pranešti, nes turu svarbų reikalą.
J. WIEDRO,
2215 Justice St., Pittsburgh, Pa.

VIETOS PALIUOSAVIMO KOMITETAI.

Neseniai mes rašėme, kad Chicagoje yra 86 vietos paliuosavimo komitetai (local exemption boards), kurie rinks iš užsiregistravusių tinkamus vyrus kareiviauti. Dabar žemiau talpiname tų komitetų adresus ir telefonų numerius. Kiekvienas užsiregistravęs su tų komitetų pagalba privalo sužinoti koks jo yra naujas numeris. Tą reikia tuojaus padaryti.

Sulyg šio sąrašo labai lengva atrasti savo komitetą. Reikia tik žinoti prie kokios wardos ir kokio precinkto jis priklauso. Wardos precinkto numeriai yra pažymėti ant kiekvienos registracinės kortelės.

No. Warda.	Precinktas.	Quota.	Adresas.	Telefonas.
1	1 iki 23	375	1400 First Nat. Bank Bldg.	Central 828
2	24 iki 44	304	2348 S. Michigan av.	Calumet 3297
3	2 iki 25	319	3019 Indiana av.	Douglas 520
4	26 iki 49	283	330 South Park av.	Douglas 4009
5	25 iki 74	270	Wendell Phillips H. S.	Douglas 3131
6	1 iki 24	183	468 E. 42d st.	Drexel 401
7	3 iki 49	243	4427 Michigan av.	Oakland 2209
8	30 iki 77	222	4301 Ellis av.	Kenwood 7584
9	4 iki 23	255	2901 Wallace st.	Yards 2504
10	24 iki 41	331	3205 S. Morgan av.	Yards 7639
11	1 iki 24	289	3052 Wallace st.	Yards 1639
12	5 iki 47	445	2500 W. 35th st.	Yards 34
13	6 iki 26	198	1544 E. 53rd st.	Hyde Park 1468
14	27 iki 58	263	1544 E. 53rd st.	Hyde Park 1468
15	59 iki 86	233	57th and Cottage Grove	Midway 200
16	7 iki 31	159	1305 E. 63d st.	Midway 2740
17	32 iki 66	279	1114 E. 63d st.	Hyde Park 2366
18	67 iki 96	227	67th and Stony Island	Midway 300
19	8 iki 22	30 iki 1		
20	34 iki 56	417	2924 E. 79th st.	South Chicago 446
21	57 iki 55	400	P. O., 92d and Exchange av.	Chicago 410
22	56 iki 19	374	95th and Cottage, Ill. Cent. Hosp.	Burnside 2081
23	20 iki 48	401	200 E. 115th st., Police Station	Pullman 108
24	10 iki 12	23, 219	1108 W. 12th st.	West 1279
25	13 iki 22	258	1801 S. Racine av.	Canal 104
26	23 iki 27	285	1808 S. Ashland av.	Canal 4810
27	11 iki 19	340	2334 S. Oakley av.	Canal 1667
28	12 iki 27	384	3517 W. 26th st.	Lawndale 3060
29	12 iki 47	230	2759 W. 22d st.	Rockwell 1259
30	13 iki 28	260	2702 W. Congress st.	Seelye 5819
31	13 iki 56	238	2907 W. Washington Blvd.	Garfield 5103
32	13 iki 84	193	3949 Monroe st.	Kedzie 2729
33	14 iki 30	409	1601 W. Grand av.	Monroe 5283
34	14 iki 60	226	3200 W. Washington Blvd.	Kedzie 42
35	15 iki 30	407	1550 N. Robey st.	Humboldt 7188
36	15 iki 60	545	1838 W. Chicago av.	Monroe 4735
37	16 iki 14	228	1958 Armitage av.	Humboldt 497
38	16 iki 33	322	1239 N. Ashland av.	Monroe 2745
39	17 iki 4, 6 & 8 iki 11	252	1047 Milwaukee av.	Haymarket 6037
40	12 iki 14	477	955 Grand av. (Chl. Commons)	Monroe 1030
41	18 iki 31	380	1503 Jackson Blvd.	Monroe 1609
42	18 iki 62	314	1951 W. Harrison st.	West 2360
43	25 iki 28	293	600 Blue Island av.	Haymarket 39
44	19 iki 14 & 20 iki 20	361	936 W. 12th st.	Haymarket 7339
45	20 iki 13	358	1235 Newberry av.	Canal 580
46	20 iki 25	173	2000 Canalport av.	Canal 62
47	21 iki 34	360	Onk and LaSalle (Henrotin Hosp.)	Superior 4290
48	21 iki 60	427	Club House, Ft. of Chgo. av.	Diversey 1999
49	22 iki 15	170	659 W. North av.	Lincoln 6346
50	22 iki 34	232	1544 Larrabee st.	Lincoln 199
51	23 iki 35	208	668 Diversey Parkway	Lake View 751
52	23 iki 71	310	2474 Lake View av.	Franklin 396
53	24 iki 27	265	3149 N. Lincoln st. (Jahn School)	Graceland 4581
54	24 iki 51	291	1123 Fullerton av.	Graceland 2281
55	25 iki 28	232	850 Irving Pl. Blvd., Amer. Hosp.	Lake View 152
56	25 iki 57 & 105, 296	1057	Wilson av., room 4, Edgewater	31
57	25 iki 85	190	5900 Winthrop av., Swift School	Central 2170
58	25 iki 104 & 106 iki 111	166	6960 N. Ashland av.	Rogers Park 4
59	26 iki 28 & 78, 251	4142	Greenview av.	Lake View 196
60	26 iki 57 & 79 iki 81	249	4550 N. Hermitage av.	Ravenswood 9525
61	26 iki 77 & 82 iki 86	243	2006 Lawrence av.	Ravenswood 7662
62	27 iki 12 & 99 iki 100	259	4512 Drake av.	Irving 196
63	27 iki 46 & 67 iki 48	236	3925 N. Springfield av.	Irving 1039
64	27 iki 73 & 107 iki 110	4732	Irving Pl. Blvd., Col Bus	Irving 4677
65	27 iki 94	257	2938 Diversey av.	Belmont 7933
66	28 iki 30	319	1954 Milwaukee av.	Humboldt 6360
67	28 iki 59	243	2303 Milwaukee av.	Humboldt 1230
68	29 iki 31	682	1857 W. 51st st.	Prospect 1047
69	29 iki 63	341	2421 W. 63rd st.	Prospect 1972
70	30 iki 30	290	724 W. 47th st.	Yards 6737
71	30 iki 49	241	165 W. 47th st.	Yards 611
72	31 iki 23	167	6238 Princeton av., G. Army	Hall West 706
73	31 iki 47	184	5516 S. Halsted st.	Englewood 2782
74	31 iki 73	223	6247 Ashland av.	Prospect 400
75	32 iki 27	194	6321 Harvard av., Englewood Club	West 806
76	32 iki 57	203	6701 Stewart av.	West 856
77	32 iki 85	243	7100 Emerald av.	Stew. 723
78	32 iki 113	164	9710 Longwood drive	Drover 3237
79	33 iki 27 & 33 iki 62 & 99	235	2613 Milwaukee av.	Albany 146
80	33 iki 92	418	840 N. Laramie av.	Austin 347
81	34 iki 25	260	561 W. Lake st.	Rand. 1781
82	34 iki 53	360	3527 W. Twelfth st.	Lawn 4099
83	34 iki 77	291	3640 Ogden av.	Lawn 3029
84	34 iki 92	244	2601 S. Ridgeway	Lawn 2018
85	35 iki 32	299	1802 Humboldt Blvd.	Belmont 6826
86	35 iki 64	268	4519 W. Jackson Blvd.	Garfield 9531
87	35 iki 90	211	227 S. Cicero av.	Austin 1000

Pajieškau Pusbrolio Antano ir Aleksandra Kazlowa. Pajieškau iš Wilno gub. Traku Pavieto Walkinku parapijos Kalvio Sodošo prašau atsišaukti pas to kas kitas žino ant Auliožo

Miss Antanina Kazlauskute
24 Swan St.
Amsterdam N. Y.

Vėde žmones su 2 1/2 metų vaikų pajieško gyvenimui kambary. Jei kas turėtų ar žinotų tokią kokią vietą meldžiamas pranešti laiškų arba ypatingai.

320 West 33 rd. Street, Chicago, Ill.
1 mos lubos iš front'o

Ką tik išėjo iš spaudos Joannos Tamašauskaitės (Lakšutės) EILĖS.

Kningutė 64 puslapių, ant gražios popieros.

Kaina tikrai 25c.

Agentams nuleidžiamas didelis nuosimtis.

Galima gauti pas pačią autorę:

720 N. Main St., Kewanee, Ill.

NUSIPIRK MOSTIES

Tai BUSI GRAŽUS! Ją išdirba Mentholatum Co. Prieš eisiant gult ištepkit veidą mostieja per kelis vakarus, o padarys veidą tyru ir skaisčiu baltu. Toji mostis išima plėmus raudonus, juodus arba žalsus ir pašalina visokius spuogus nuo veido. Kaina dežutės 50c, ir \$1.00. Pinigus galite aiųsti ir stampomis.

J. RIMKUS,
P. O. Box 36, Holbrook, Mass.

Kalbek Aiškiai Kuomet Kalbi Per Telefoną

Kad būtų galima suprasti žodžius kalbėtojas per telefoną nėra reikalo balsiai kalbėti. Švelniausias balsas gali būti aiškiai girdžiamas.

Aiškumas balso visados, svarbia rolė lošia del pasekmingo telefono vartojimo. Tas aiškumas paseks jeigu kalbėsite kiekvieną žodį aiškiai išleto ir vidutinišku balsu.

Chicago Telephone Company
Bell Telephone Building
Official 100

TAI MUSŲ DARBAS

Darbus atliekame gražiai, greitai ir pigiai.